

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра облікових технологій та бізнес-аналітики**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему «Облік власного капіталу та аналіз змін його величини та структури»

здобувача вищої освіти II курсу, групи ОМУ 22-6,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
освітньо-професійна програма «Управлінський облік та бізнес-аналітика»

підпис

Панян Світлана Арсенівна

Науковий керівник:

підпис

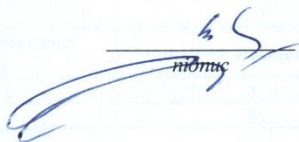
Мискін Юрій Ігорович
доктор економічних наук, професор

Керівник освітньо-професійної програми:

підпис

Мискін Юрій Ігорович
доктор економічних наук, професор

Допущено до захисту за рішенням кафедри
облікових технологій та бізнес-аналітики,
протокол від «19» 01 2024 р. № 8

підпис

Паянок Тетяна Миколаївна
кандидат економічних наук, доцент

Ірпінь – 2024

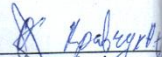
Реєстрація №

9

номер

16.01.2024

дата

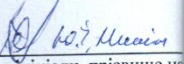

підпис фахівця ка

Результат
перевірки

до захисту
до закінчення, на
доопрацювання

16.01.2024

дата

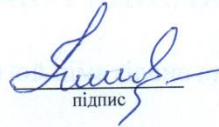

ініціали, прізвище на
керівника

Результат захисту

4(70)с
оцінка

02.02.2024
дата захисту

Голова комісії

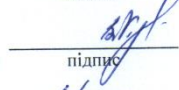

підпис

В. П. Савчук
ініціали, прізвище

Члени комісії

підпис

Ю. Т. Мисюк
ініціали, прізвище

підпис

В. М. Траєвський
ініціали, прізвище

підпис

І. М. Бабенко
ініціали, прізвище

Об'єкт

ОЦ

1. Зміст випуску теоретичного зв'язок з пр представляти м послідовності, та пропозицій)
2. Дотримання оформлення
3. Вчасне викон етапах у вста терміни
4. Рецензент

РАЗО

1. Доповідь
2. Роздатковий м
3. Знання те практичного м відповідати на за
4. Апробація конференціях)

РАЗО

ЗАГАЛЬНА КІ

ПЕРЕВЕДЕ

Оцінка за 100-
бальною шкалою

70

Правила п

Оцінка за 100-
шкалою
90-100
80-89
70-79
60-69
50-59
35-49

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

підпис фахівця кафедри

ініціали, прізвище на керівника

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії, членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ				
1. Зміст випускної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 30	20		
2. Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10	3		
3. Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5	5		
4. Рецензент	від 0 до 5	5		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	33		
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1. Доповідь	від 0 до 10	9		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	4		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	24		
4. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10	0		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	37		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	70		

Міністр В.І. Кос

Всього

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
70	C	4	02.02.2021	Голова В.К. Савчук Член В.І. Мискин Член В.М. Красевський Член А.М. Балин Секретар Л.О. Остапенко

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет податкової справи, обліку та аудиту

Кафедра облікових технологій та бізнес-аналітики

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма: «Управлінський облік та бізнес-аналітика»

Затверджую

Завідувач кафедри

Т.М. Паянок

«01» 10 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу вищої освіти

Панян Світлани Арсенівни

прізвище, ім'я, по батькові студента в родовому відмінку

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Облік власного капіталу та аналіз змін його величини та структури»,

затверджена наказом ректора від «30» 11 2023 №1254

2. Строк здачі закінченої роботи: «16» 01 2024 р.

3. Цільова установка (мета роботи): дослідження теоретико-методичних аспектів та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку власного капіталу та аналізу змін його величини та структури.

Об'єкт дослідження: власний капітал ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

Предмет дослідження: процеси обліку та аналізу змін власного капіталу та їх вплив на фінансову стійкість підприємства.

4. Вихідні дані до роботи: динаміка доходів, витрат та фінансових результатів діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс", показники адекватності розміщення залучених джерел капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2022 рік, показники оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018-2022рр., показники фінансової стійкості ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018 – 2022 рр., динаміка основних економічних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018-2022 рр.

5. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом):

- сутність власного капіталу як об'єкта обліку та аналізу
- наукові засади обліково аналітичного забезпечення управління власним капіталом
- галузеві особливості діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" та їх вплив на обліково аналітичне забезпечення управління власним капіталом
- моніторинг фактичного стану та проблеми організації та методики обліку власного капіталу
- діагностика аналізу власного капіталу
- напрями поліпшення обліку власного капіталу на ТОВ "ТБ Ю-Бейс"
- шляхи підвищення ефективності аналізу змін величини та структури власного капіталу

7. К

№ з/п	Назва
1	Вибір джерел
2	Підготовка
2.1	перший
2.2	другий
2.3	третій
3	Перевірка академічності
4	Попередня
5	Допоміжна
6	Отримання
7	Захист

8. Да

9. К

10. І

проп

11. І

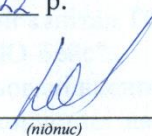
здоб

7. Календарний план виконання роботи:

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Вибір теми, вивчення літературних джерел та складання плану роботи	16.09.22-30.11.22	01.10.2022
2	Підготовка розділу роботи та подання його керівнику		
2.1	перший розділ	02.11.22-23.05.23	15.05.2023
2.2	другий розділ	24.05.23-24.10.23	30.09.2023
2.3	третій розділ	27.10.23-11.12.23	01.11.2023
3	Перевірка роботи на наявність академічного плагіату	18.12.23-29.12.23	22.12.2023
4	Попередній захист роботи	29.12.23	19.01.2024
5	Допуск до захисту завідувача кафедри	29.12.23	16.01.2024
6	Отримання зовнішньої рецензії	22.01.24-26.01.24	26.01.2024
7	Захист кваліфікаційної роботи	01.02.24-02.02.24	01-05.02.2024

8. Дата видачі завдання: « 01 » 10 2022 р.

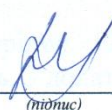
9. Керівник кваліфікаційної роботи

 (підпис)

Ю.І. Мискін

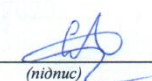
ініціали, прізвище

10. Керівник освітньо-професійної програми

 (підпис)

Ю.І. Мискін

ініціали, прізвище

11. Завдання до виконання отримав
здобувач вищої освіти

 (підпис)

С.А. Панян

ініціали, прізвище

АНОТАЦІЯ

«Облік власного капіталу та аналіз змін його величини та структури»

тема кваліфікаційної роботи

Мета роботи полягає в аналізі власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" та визначення змін його величини та структури.

Завданнями роботи є:

1. Вивчити сутність та роль власного капіталу на підприємстві.
2. Організувати облік власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" відповідно до вимог законодавства та стандартів бухгалтерського обліку.
3. Провести аналіз змін власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за останні роки.
4. Дослідити структуру власного капіталу та визначити основні складові.

Предметом дослідження є процеси обліку та аналізу змін власного капіталу та їх вплив на фінансову стійкість підприємства.

Об'єктом дослідження виступає власний капітал ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

Базою дослідження виступає ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

За результатами дослідження сформульовані висновки.

Одержані результати можуть бути використані на підприємстві ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

Кваліфікаційна робота містить 85 сторінок, 12 таблиць, 8 рисунків, список використаних джерел з 42 найменувань, 3 додатків.

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2023

Рік захисту роботи: 2024

SUMMARY

"Equity accounting and analysis of changes in its size and structure" the theme of the final qualification (diploma) work

The purpose of the work is to analyze the equity capital of "TB U-Base" LLC and determine changes in its size and structure.

The tasks of the work are:

1. To study the essence and role of equity in the enterprise.
2. To organize the accounting of the equity capital of "TB U-Base" LLC in accordance with the requirements of legislation and accounting standards.
3. To analyze changes in the equity capital of "TB U-Base" LLC of Exchange LLC over recent years.
4. Investigate the structure of equity capital and determine its components.

The subject of the study is the processes of accounting and analysis of changes in equity and their impact on the financial stability of the enterprise.

The object of the study is the equity capital of "TB U-Base" LLC.

The base of the research is "TB U-Base" LLC.

According to the results of the research are formulated conclusions.

The obtained results can be used at the enterprise "TB U-Bays" LLC.

This thesis contains 85 pages, 12 tables, 8 figures, a references with 42 appendices.

Year of work completion: 2023

Year of work protection: 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	13
1.1 Сутність власного капіталу як об'єкта обліку та аналізу	13
1.2 Наукові засади обліково аналітичного забезпечення управління власним капіталом	21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ НА ТОВ "ТБ Ю-БЕЙС"	30
2.1 Галузеві особливості діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" та їх вплив на обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом	30
2.2 Моніторинг фактичного стану та проблеми організації та методики обліку власного капіталу	46
2.3 Діагностика аналізу власного капіталу	49
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА АНАЛІЗУ ЙОГО ВЕЛИЧИНИ ТА СТРУКТУРИ	59
3.1 Напрями поліпшення обліку власного капіталу на ТОВ "ТБ Ю-Бейс"	59
3.2 Шляхи підвищення ефективності аналізу змін величини та структури власного капіталу	64
ВИСНОВКИ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	80

ВСТУП

Сучасне підприємництво не можливе без ефективного управління фінансами та обліком. Однією з важливих складових фінансової діяльності є власний капітал підприємства, який визначає його фінансову стійкість та можливості для зростання. Облік та аналіз змін власного капіталу мають велике значення для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та забезпечення стабільності підприємства. Ця проблема особливо актуальна для ТОВ "ТБ Ю-Бейс", оскільки вона функціонує в умовах ринкової нестабільності і вимагає постійного моніторингу та аналізу свого власного капіталу.

Забезпечення стійкого економічного розвитку підприємств у змінному бізнес-середовищі досягається завдяки впровадженню ефективної системи інформаційної підтримки управлінських рішень для формування та використання власного капіталу підприємства. Роста важливість спрямованого формування та оперативного надання обліково-аналітичної інформації щодо наявності, структури, руху та ефективності використання власного капіталу, що відповідає потребам власників та керівництва. Це підтверджує необхідність поліпшення теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів обліку та аналізу власного капіталу, що забезпечує ефективне функціонування відповідних підсистем в межах інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління підприємством.

Питання обліку та аналізу власного капіталу вже досліджувалися ученими та практикаками. Вітчизняні та зарубіжні джерела містять методологічні засади та підходи до вивчення цієї теми, що дає підстави для подальших наукових досліджень і практичного використання отриманих результатів.

Власний капітал є однією з важливих складових фінансової структури підприємства, і вивчення змін у ньому та його структури важливо для фінансового управління та стратегічного планування. Зміни в розмірі та структурі власного капіталу можуть вказувати на різні аспекти діяльності

підприємства, такі як прибутковість, ефективність управління активами, ступінь ризику та інші фактори.

Важливо підкреслити, що аналіз власного капіталу може допомогти виявити проблеми в діяльності підприємства та визначити шляхи для їх вирішення. Наприклад, зростання обсягу власного капіталу може свідчити про успішну діяльність та здатність привертати інвестиції. З іншого боку, зменшення власного капіталу може вказувати на фінансові труднощі або неефективне управління ресурсами.

Дослідження обліку власного капіталу та аналіз його змін є важливим завданням для розуміння фінансового стану підприємства та прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання розроблених у цій роботі теоретичних і організаційно-методичних положень для формування ефективної системи інформаційної підтримки управління власним капіталом підприємства, що дозволяє управлінським структурам приймати своєчасні рішення з формування та використання власного капіталу.

Метою даної кваліфікаційної роботи є аналіз власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" та визначення змін його величини та структури. Для досягнення цієї мети поставлені наступні завдання:

1. Вивчити сутність та роль власного капіталу на підприємстві.
2. Організувати облік власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" відповідно до вимог законодавства та стандартів бухгалтерського обліку.
3. Провести аналіз змін власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за останні роки.
4. Дослідити структуру власного капіталу та визначити основні складові.

Об'єктом дослідження є власний капітал ТОВ "ТБ Ю-Бейс". Предметом дослідження є процеси обліку та аналізу змін власного капіталу та їх вплив на фінансову стійкість підприємства.

Для реалізації цих завдань були використані методи аналізу та порівняльного аналізу фінансової звітності, методи організації обліку та статистичний аналіз.

Отримані результати можуть бути використані для покращення управлінських рішень на ТОВ "ТБ Ю-Бейс", а також для подальших наукових досліджень у галузі обліку та аналізу фінансових показників підприємства.

Структура кваліфікаційної роботи визначена метою і завданнями, і включає в себе вступ, три розділи, висновки і пропозиції, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

1.1 Сутність власного капіталу як об'єкта обліку та аналізу

Питання стосовно сутності власного капіталу завжди вважалося одним з найскладніших і тому воно було уважно вивчено представниками різних напрямків та шкіл економічної теорії. З розвитком економіки та зміною часів поняття "власний капітал" також зазнавало еволюції.

Вперше концепція власного капіталу як об'єкта обліку була розглянута в 1491 році в Італії. Тоді власний капітал визначався як особистий внесок власника, який він вносив у підприємство та використовував для підприємницької діяльності. Для відображення цього в обліку був створений відповідний розділ з назвою "капітал", який, разом із розділами, де фіксувалися результати діяльності, використовувався для обчислення прибутків і збитків підприємства. Під "капіталом" розуміли активи підприємства, тоді як за кредитом фіксувалися джерела їх створення, тобто пасиви.

З часом тлумачення сутності власного капіталу змінювалося, але не кардинально. В залежності від рівня розвитку науки, представники економічних теорій надавали поняттю "власний капітал" свої власні визначення. В певний момент часу власний капітал розглядали як:

- вартість, яка приносить додаткову вартість;
- сукупність засобів виробництва і матеріальних благ;
- майнові та грошові цінності, які використовувалися для створення торговельного чи промислового підприємства;
- блага і ресурси, вироблені в державі та розподілені для задоволення громадських потреб;
- сукупність матеріальних цінностей, які були вкладені в підприємство для отримання прибутку та багато інших аспектів.

Для економічних цілей поняття капіталу розглядається з двох сторін. З одного боку, під капіталом розуміють сумарну вартість засобів у грошовій,

матеріальній і нематеріальній формах, які інвестовані у формування активів підприємства. Важливою є також спрямованість вкладення засобів. З іншого боку, при розгляді джерел фінансування капітал є можливістю і можливістю залучення фінансових ресурсів для отримання прибутку.

Виникнення терміну "власний капітал" в економічній теорії має об'єктивний характер і ґрунтується на загальній практиці. Історичний аналіз цього терміну показує глибокий генезис і різноманітні способи тлумачення власного капіталу як економічної категорії. Серед вчених не існує єдиного погляду на тлумачення поняття "власний капітал". Проте, узагальнюючи, власний капітал виражає сукупність вартості власних ресурсів підприємства, які належать йому на правах власності та використовуються ним для формування його активів.

Власний капітал є однією з найбільш використовуваних категорій в економіці. Як джерело створення та основа розвитку підприємств, внутрішній капітал забезпечує інтереси засновників та держави. Кожна організація, яка здійснює комерційну діяльність, повинна мати визначений капітал, який представляє собою сукупність матеріальних цінностей і коштів, фінансових вкладень і витрат на придбання прав і привілеїв, необхідних для здійснення його господарської діяльності.

Категорія внутрішнього капіталу часто асоціюється з категорією "власність". Власний капітал є джерелом формування активів підприємства та гарантією захисту прав його власників. Загалом, на думку вчених, внутрішній капітал можна трактувати в трьох аспектах:

- 1) економічному аспекті - вартість, що приносить додаткову вартість;
- 2) юридичному аспекті - атрибути відносин власності;
- 3) обліковому аспекті - джерело формування активів суб'єкта господарювання.

Юридичне значення капіталу полягає передусім в тому, що його розмір визначає межі мінімальної матеріальної відповідальності суб'єкта господарювання перед його зобов'язаннями. Економічна роль внутрішнього

капіталу полягає в забезпеченні підприємства внутрішніми фінансовими ресурсами, необхідними як для початку, так і для продовження реальної господарської діяльності.

Внутрішній капітал, як об'єкт обліку, це власні джерела підприємства, які залишаються після вирахування його зобов'язань. Згідно з таким визначенням внутрішнього капіталу, можна зробити висновок, що у момент створення підприємства його власний (стартовий) капітал втілюється в активах, інвестованих засновниками і оцінюється за вартістю майна підприємства.

Розглядаючи економічний зміст капіталу підприємства, доцільно відзначити його основні характеристики, які свідчать про важливість капіталу у виробничо-господарській діяльності підприємства:

- капітал підприємства є основним фактором виробництва. У системі факторів виробництва (капітал, земля, праця) капіталу належить пріоритетна роль, оскільки він об'єднує усі фактори в єдиний виробничий комплекс;
- внутрішній капітал характеризує фінансові ресурси підприємства, які приносять прибуток. У даному випадку він може виступати ізольовано від виробничого фактора у формі інвестованого капіталу;
- власний капітал є головним джерелом формування благополуччя його власників;
- внутрішній капітал підприємства є головним показником ринкової вартості. У цій якості виступає передусім внутрішній капітал підприємства, що визначає обсяг його чистих активів;
- динаміка внутрішнього капіталу підприємства є найважливішим показником рівня ефективності його господарської діяльності.

Здатність внутрішнього капіталу до саморосту швидкими темпами визначає високий рівень формування і ефективний розподіл прибутку підприємства, його можливість підтримувати фінансову рівновагу за рахунок внутрішніх джерел.

Основними компонентами внутрішнього капіталу є зареєстрований (статутний) капітал, додатковий капітал, капітал в дооцінках, резервний капітал, нерозподілений прибуток (збиток), неоплачений та вилучений капітал.

Відомості про розміри статутного та резервного капіталу містяться у статуті підприємства. Показник внутрішнього капіталу є одним із основних показників, що використовуються при оцінці фінансового стану підприємства. Він виконує такі функції:

- 1) функція заснування та введення в дію підприємства: внутрішній капітал у частині статутного є фінансовою основою для запуску в дію нового суб'єкта господарювання;
- 2) функція відповідальності та гарантії: як вже було зазначено, статутний капітал є свого роду кредитним забезпеченням для кредиторів підприємства;
- 3) заслуговує на увагу функція: показує, яке значення має внутрішній капітал для власників. Що більший внутрішній капітал, то краще забезпеченим є підприємство від впливу загрозливих для його існування факторів;
- 4) функція фінансування та забезпечення ліквідності: внесками у внутрішній капітал, разом з резервами, обладнанням, цінними паперами та іншими матеріальними цінностями, можуть бути грошові кошти;
- 5) база для виплати дивідендів та розподілу майна: одержаний протягом року прибуток або розподіляється та виплачується власникам корпоративних прав у вигляді дивідендів або тезаврується (спрямовується на збільшення статутного чи резервного капіталу);

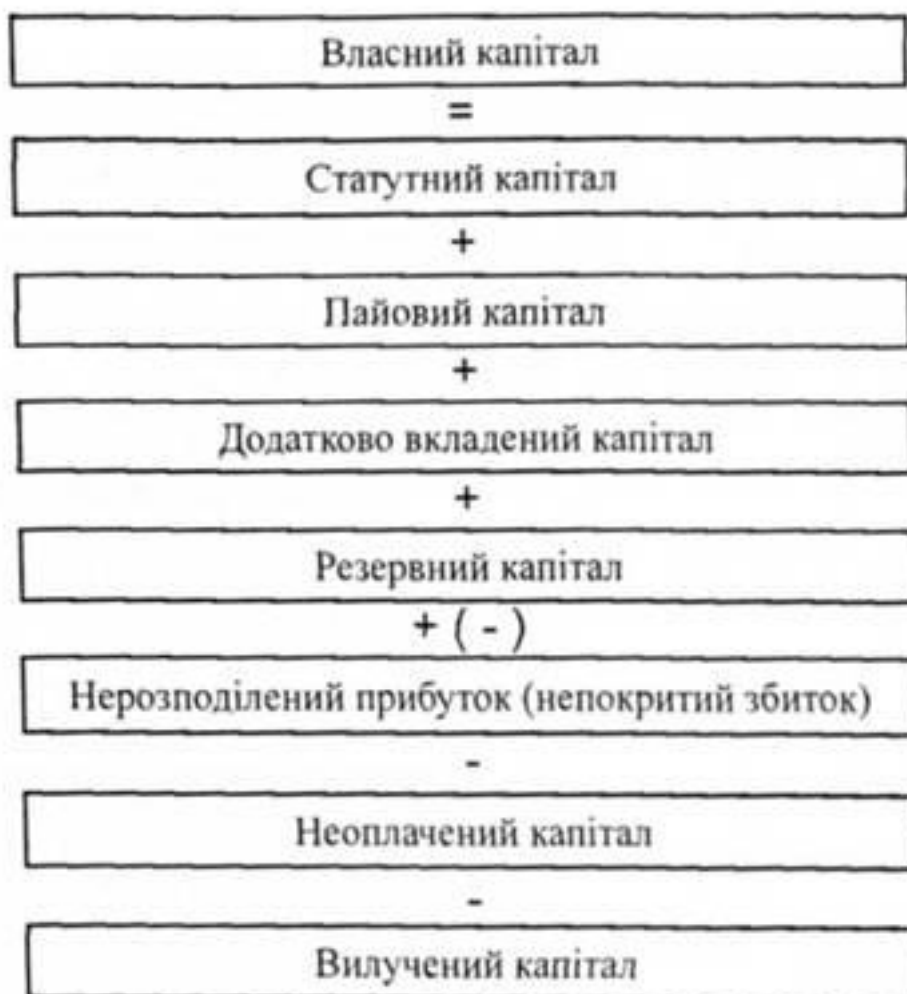

Рис. 1.1.1 Основні компоненти внутрішнього капіталу

Відомості про розміри статутного та резервного капіталу містяться у статуті підприємства. Показник внутрішнього капіталу є одним із основних показників, що використовуються при оцінці фінансового стану підприємства. Він виконує такі функції:

- 1) функція заснування та введення в дію підприємства: внутрішній капітал у частині статутного є фінансовою основою для запуску в дію нового суб'єкта господарювання;
- 2) функція відповідальності та гарантії: як вже було зазначено, статутний капітал є свого роду кредитним забезпеченням для кредиторів підприємства;

- 3) заслуговує на увагу функція: показує, яке значення має внутрішній капітал для власників. Що більший внутрішній капітал, то краще забезпеченим є підприємство від впливу загрозливих для його існування факторів;
- 4) функція фінансування та забезпечення ліквідності: внесками у внутрішній капітал, разом з резервами, обладнанням, цінними паперами та іншими матеріальними цінностями, можуть бути грошові кошти;
- 5) база для виплати дивідендів та розподілу майна: одержаний протягом року прибуток або розподіляється та виплачується власникам корпоративних прав у вигляді дивідендів або тезаврується (спрямовується на збільшення статутного чи резервного капіталу);
- 6) функція управління та контролю: згідно з законодавством власники підприємства можуть брати участь в його управлінні;
- 7) рекламна (репрезентативна) функція: солідний статутний капітал (внутрішній капітал) підприємства створює підґрунтя для довіри до нього не тільки з боку інвесторів, а й з боку постачальників факторів виробництва та споживачів готової продукції.

Серед вчених-обліковців немає єдиного визначення внутрішнього капіталу, у зв'язку з чим потрібно уточнити це поняття. У табл. 1 наведено типові підходи щодо визначення внутрішнього капіталу.

І, проаналізувавши підходи різних авторів щодо трактування сутності поняття "внутрішній капітал", можна надати таке визначення цього терміну: внутрішній капітал - сукупність фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, які належать йому на правах власності та були створені за рахунок коштів власників підприємства або в результаті його ефективного господарювання, наявність яких забезпечує фінансову стійкість підприємства, тобто можливість та безперебійність господарської діяльності та зниження його фінансового ризику.

Також помічено, що в сучасних умовах залишаються невирішеними питання методики фіксації власного капіталу, зокрема, використання складових методу бухгалтерського обліку при фіксації власного капіталу. Ці

складові методу бухгалтерського обліку охоплюють всі об'єкти бухгалтерського обліку:

- 1) Фіксація (завдяки наявності фіксації операцій з власним капіталом забезпечується цілісне і безперервне спостереження за ними).
- 2) Інвентаризація (завдяки інвентаризації перевіряється наявність власного капіталу на підприємстві).
- 3) Оцінка (завдяки оцінці визначається загальний розмір наявних на підприємстві активів, що належать підприємству).
- 4) Рахунки (завдяки рахункам узагальнюється інформація про формування, зміни та використання власного капіталу підприємства).
- 5) Подвійний запис (завдяки подвійному запису відображається подвійний характер бухгалтерського обліку, пов'язаний з формуванням, змінами та використанням власного капіталу, він обумовлений необхідністю взаємопов'язаного відображення економічних явищ на рахунках бухгалтерського обліку).
- 6) Баланс (завдяки балансу узагальнюються та групуються господарські записи про власний капітал підприємства на певну звітну дату).
- 7) Звітність (завдяки фінансовій звітності характеризується не лише формування, але й зміни та використання власного капіталу в аналітичних розрядах, що забезпечує отримання інформації для потреб управління, аналізу та контролю господарської діяльності підприємства).

Методичні прийоми методики фіксації власного капіталу взаємопов'язані, доповнюють один одного і в сукупності складають єдине ціле - метод бухгалтерського обліку. За умови використання цих елементів методики бухгалтерського обліку власникам та іншим суб'єктам для управління, аналізу та контролю господарської діяльності підприємства надається інформація, яку управлінський персонал може використовувати з метою вирішення основних завдань бухгалтерського обліку: забезпечення збереження майна власника, визначення і розподілу прибутку, надання інформації для управління. Використання цих елементів методики

бухгалтерського обліку дозволить підвищити ефективність застосування методики фіксації власного капіталу.

Аналіз поняття "власний капітал" в обліково-економічній літературі дає підстави стверджувати про дискусійність його визначення. Це зумовлено відсутністю єдиної теорії капіталу і, відповідно, трактуванням природи капіталу. Вивчивши різні точки зору, було уточнено комплексне поняття "власний капітал" - сукупність фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, які належать йому на правах власності і були створені за рахунок коштів власників підприємства або в результаті його ефективного господарювання, наявність яких забезпечує фінансову стійкість підприємства, тобто можливість і безперервність господарської діяльності та зниження його фінансового ризику.

Було визначено роль елементів методики бухгалтерського обліку при формуванні, зміні та використанні власного капіталу. Завдяки цьому управлінський персонал може використовувати інформацію з метою вирішення основних завдань бухгалтерського обліку: забезпечення збереження майна власника, визначення і розподілу прибутку, надання інформації для управління. Використання цих елементів методики бухгалтерського обліку дозволить підвищити ефективність застосування методики фіксації власного капіталу.

Отже, значення власного капіталу полягає в тому, що він є гарантією фінансової незалежності підприємства і базою для формування його активів. У ході підприємницької діяльності власний капітал або зростає, або "витрачається". Лише за умови збереження власного капіталу підприємство зможе зростати прибутки, залучати кошти інвесторів, виходити на ринок позикового капіталу.

1.2 Наукові засади обліково-аналітичного забезпечення управління власним капіталом

Обліково-аналітичне забезпечення надає інформацію підприємству про внутрішнє та зовнішнє середовище для виконання підприємством своїх управлінських функцій.

На сьогоднішній день не має єдиного визначення поняття обліково-аналітичного забезпечення. Погляди науковців на це поняття є різними. Наприклад, Гангал Л. С. стверджує: «під обліково-аналітичним забезпеченням управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств ми розуміємо процес збору, підготовки, реєстрації й обробки обліково-аналітичної інформації та прийняття на її основі управлінських рішень, направлених на забезпечення ефективного функціонування підприємства та підвищення його конкурентних позицій на внутрішньому і зовнішньому ринках». Камінська Т. Г. вважає: «система обліково-аналітичного забезпечення фінансового менеджменту являє собою безперервне і цілеспрямоване формування відповідних інформаційних потоків, підпорядкованих вимогам планування, аналізу, підготовки ефективних управлінських рішень і контролю за їх виконанням у фінансовій діяльності підприємства». На думку Пуцентейла П. Р.: «Під обліково-аналітичним забезпеченням, слід розуміти сукупність заходів, інструментів і методів бухгалтерського обліку і аналізу, що сприяють формуванню інформаційного ресурсу при розробці фінансових прогнозів для встановлення причинно-наслідкових зав'язків, які виникатимуть в процесі підтримки стабільної фінансово-господарської діяльності та її окремих сторін у майбутньому». Всі визначення вчених об'єднує взаємозв'язок підготовки облікової інформації та її аналізу для встановлених управлінських цілей.

Підсумовуючи різні погляди науковців можна визначити обліково-аналітичне забезпечення як процес організації обліку та за його допомогою аналізу інформації для прийняття підприємством управлінських рішень.

Замість поняття «обліково-аналітичного забезпечення» також використовують поняття «обліково-аналітична система» та «інформаційне забезпечення». Швець В. Є. затверджує: «Обліково-аналітична система – це організаційно-методологічна форма буття суб'єктів господарювання створена людиною для виконання своїх ділових функцій, яка поєднує у собі три підсистеми: облікову, аналітичну та контрольну». Юзва Р. П. вважає: «Обліково-аналітична система – це система, що базується на даних бухгалтерського обліку, включаючи оперативні дані і використовує для економічного аналізу статистичну, виробничу та довідкову та інші види інформації».

При визначенні поняття «інформаційне забезпечення» також є розбіжності думок в залежності від поставлених завдань перед інформаційним забезпеченням. Стецюк Л. С. стверджує: «під інформаційним забезпеченням аналізу слід розуміти систему організаційних заходів і технічних засобів для одержання, обробки, передачі та зберігання інформації, створену з метою забезпечення потреб користувачів інформацією для ефективного управління господарською діяльністю підприємства» [6]. «Інформаційне забезпечення» є поняттям ширшим ніж «обліково-аналітичне забезпечення».

До структури інформаційного забезпечення входить функції обліку, аналізу, контролю, регулювання та планування. Інформаційне забезпечення формується з безлічі інформаційних потоків. Крім обліковоаналітичних потоків, до інформаційного забезпечення надходять потоки від нормативних актів, управлінських та довідкових документів.

Виходячи з цього, обліково-аналітичне забезпечення є складовою інформаційного забезпечення і займає в ньому центральну роль. Обліково-аналітичне забезпечення поєднує в облікову інформацію, на основі якої здійснюють економічний аналіз і в результаті отримують аналітичну інформацію для прийняття рішень в управлінні.

Є різні погляди вчених і науковців, щодо найбільш значної складової обліково-аналітичного забезпечення. З одного боку, найбільша частина інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище надходить з даних обліку. Без якісного надання облікової інформації неможливо провести достовірний економічний аналіз. З іншого боку без проведення будь-якого аналізу облікової інформації неможливо зробити висновки та приймати рішення. На думку Боднарчук Ю.: «Аналітичне забезпечення управлінської діяльності підприємства виконує особливу роль при обробці облікової інформації з метою оцінки її повноти, достовірності, своєчасності із метою подальшого аналізу для виявлення вузьких місць, а також прихованих резервів».

Отже, облікова та аналітична інформація є взаємопов'язаними, невід'ємними складовими обліково-аналітичного забезпечення. Основу, завдяки якій підприємство приймає управлінські рішення складає економічний аналіз. Елементи обліково-аналітичної системи на думку Юзви Р. П. наведено на рисунку 1.2.1

Згідно рис. 1.2.1 облік поділяється фінансовий та управлінський.

Фінансовий облік є основним джерелом облікової інформації. Фінансовий облік – це комплекс процедур щодо відкриття рахунків, складання

їхньої кореспонденції, підбиття підсумків звітного періоду та складання звітності.

Управлінський облік створює внутрішньогосподарську звітність, що використовується для надання оперативної інформації про реальний стан справ підприємства. На думку Кравченко О. В.: «Управлінські рішення ґрунтуються на плановій, нормативній, технологічній, обліковій та аналітичній інформації, яка має бути викладена в регістрах управлінського обліку».

Згідно Закону України № 998-XIV: «внутрішньогосподарський (управлінський) облік – система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством» [9]. На сьогоднішній день немає чіткого поділу видів обліку. Також облік розділяють на оперативний, статистичний і податковий.

Оперативний облік використовуються для щоденного інформування керівників про події у фінансовій та виробничій сфері підприємства. Його функції подібні до управлінського обліку. Статистичний облік підприємство використовує для звітування органам влади про господарські процеси, для формування інформації про економічне становище відповідного регіону та країни загалом. Перелік форм статистичної звітності, що надають підприємства є на веб-сторінці Державної служби статистики [10].

Податковий облік був створений Державною податковою адміністрацією України. Він являє собою розрахунки податків, що сплачує підприємство, формування та подання податкових декларацій до податкових органів. Як правило, податковий облік не здійснюється окремо, дані податкової звітності створюються завдяки фінансовому обліку. Фінансовий та податковий облік разом формують бухгалтерський облік.

Всі види обліку тісно взаємопов'язані між собою та їх поділ обумовлено різними потребами в інформації, методиками здійснення, строками подання звітності, користувачами інформації.

Фінансовий аналіз поділяють на зовнішній та внутрішній. Зовнішній аналіз здійснюють інвестори, кредитори і покупці на основі фінансової звітності підприємства. Внутрішній фінансовий аналіз здійснює саме підприємство на основі власної звітності, даних обліку, доступного лише персоналу підприємства. Дані внутрішнього аналізу є господарською таємницею підприємства.

Рис. 1.2.2 Системи фінансового аналізу підприємства

Управлінський аналіз здійснюється керівництвом з метою прогнозування раціональних управлінських рішень, дослідження шляхів розвитку підприємства. Такий вид аналізу є складовою управлінського обліку. Управлінський аналіз має свої особливості проведення в залежності від галузі виробництва підприємства.

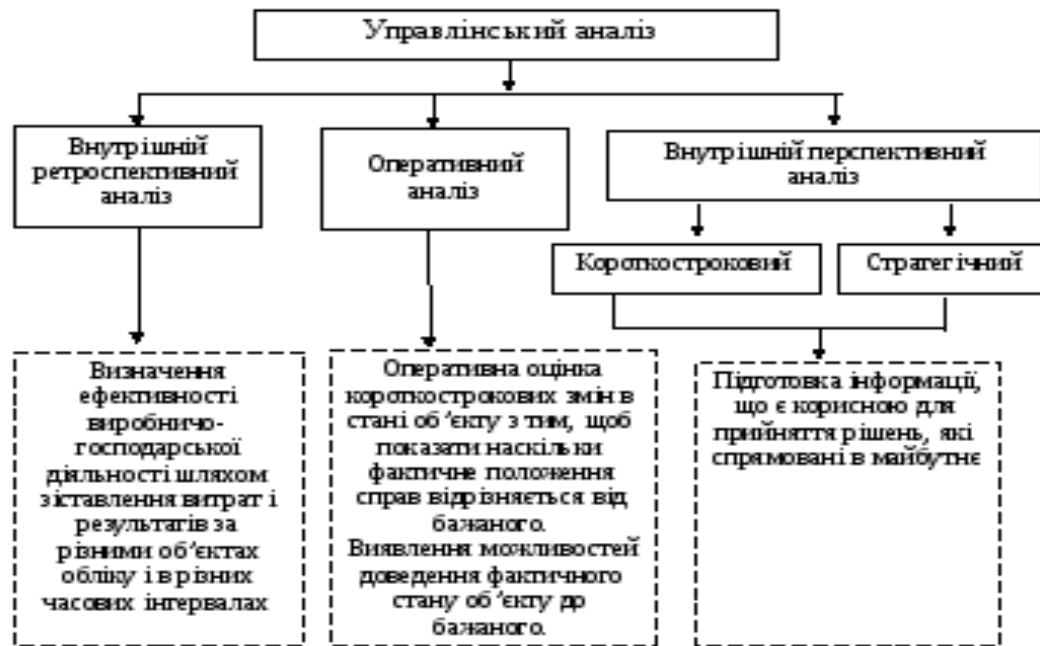

Рис. 1.2.3 Види управлінського аналізу

До складу обліково-аналітичного забезпечення також відносять аудит – процес перевірки правильності ведення обліку та складання звітності на 10 підприємстві, також ефективність господарських процесів, управлінської діяльності. Аудит поділяється на зовнішній та внутрішній.

Зовнішній аудит проводиться незалежним аудитором на замовлення підприємства за узгодженими об'єктами, уклавши договір. Такий аудит є більш професійним та об'єктивним ніж внутрішній аудит, оскільки його здійснюють спеціалісти. Зазвичай зовнішній аудит застосовують для перевірки складання звітності, його проводять раз в один або два роки.

Внутрішній аудит – це здійснення перевірки правильності ведення бухгалтерського обліку (відсутності помилок або навмисного викривлення інформації в обліку), ефективності здійснення господарської діяльності і контролю в середині підприємства відділом аудиторів. Організація внутрішнього аудиту є більш раціональною для середніх або великих підприємств, які мають великі обороти коштів та масштабне виробництво.

Внутрішній аудит на підприємстві може організовуватися за трьома шляхами:

- власним відділом з працівниками, які входять в штат підприємства;
- здійснення постійного внутрішнього аудиту іншою компанією на основі договору. Внутрішні аудитори підприємства можуть володіти не всіма необхідними навичками, тому передача аудиту спеціалістам покращує його ефективність;
- поєднання власної служби аудиту із додатковим залученням деяких аудиторів із незалежної компанії, що зменшує витрати в порівнянні з повною передачею ведення аудиту сторонній організації.

Рис. 1.2.4 Схема внутрішньогосподарського контролю на підприємстві ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

Рис. 1.2.5 Етапи організації внутрішнього аудиту на підприємстві

Отже, аудит є складовою обліково-аналітичного забезпечення, що застосовується для перевірки ведення обліку і здійснення подальшого аналізу.

Підвищення результативності управління власним капіталом становить важливий аспект забезпечення фінансової стійкості та загальної безпеки діяльності підприємства. Ця справа зацікавлює одразу декілька груп зацікавлених стейкхолдерів, таких як власники, інвестори та менеджмент підприємства. Тому актуальність обліково-аналітичного забезпечення процесу управління власним капіталом зростає, оскільки це є ключовою передумовою для поліпшення цього процесу.

Питання управління власним капіталом та обліково-аналітичного забезпечення вивчаються в роботах таких вчених, як Легенчук С. Ф., Поліщук І. Р., Плаксюк О. О., Михайлишин Н. та Данилюк І., Єпіфанова І. Ю. та Дрозд

І. В., Харченко Н. В. і інші. Вони підкреслюють необхідність ефективного управління власним капіталом для забезпечення стабільності підприємства у стратегічній перспективі та аналізують різні підходи до управління власним капіталом і основні проблеми обліково-аналітичного забезпечення цього процесу. Однак це питання залишається актуальним через постійні зміни в зовнішньому середовищі підприємства.

Для прийняття ефективних рішень щодо управління формуванням та використанням власного капіталу необхідне обліково-аналітичне забезпечення процесу. Процес формування обліково-аналітичної інформації для вдоволення потреб управління власним капіталом включає такі кроки:

- 1) Збір облікової інформації про формування та використання власного капіталу.
- 2) Вибір параметрів аналізу ефективності використання власного капіталу відповідно до стратегічних перспектив підприємства.
- 3) Обчислення аналітичних показників ефективності використання власного капіталу на основі облікових даних.
- 4) Підготовка аналітичного звіту про ефективність формування та використання власного капіталу з рекомендаціями щодо поліпшення управління власним капіталом.

Обліково-аналітичне забезпечення є необхідною частиною кожного елементу системи управління власним капіталом, такого як управління формуванням, використанням, збереженням та примноженням власного капіталу. Оптимізація власного капіталу також є важливою на кожному етапі управління, зокрема при формуванні структури капіталу та виборі стратегій фінансування активів.

Узагальнюючи, ефективне управління власним капіталом є важливим фактором для забезпечення безпеки фінансової діяльності підприємства. Обліково-аналітичне забезпечення грає ключову роль на кожному етапі управління власним капіталом, і для цього потрібно використовувати різноманітні методи та інструменти.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ НА ТОВ "ТОВАРНА БІРЖА Ю-БЕЙС"

2.1 Галузеві особливості діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" та їх вплив на обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом

Об'єктом дослідження в роботі обрано підприємство ТОВ "ТБ Ю-Бейс", зареєстрована 22.03.2019 за юридичною адресою Україна, місто Київ, вул.Велика Васильківська. Керівником організації є Телюк Артем Миколайович.

Основним видом діяльності консультування з питань інформатизації. Загальна інформація про підприємство наведена в табл.2.1.1

Таблиця 2.1.1

Загальна інформація про підприємство ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

Показник	Характеристика
Найменування підприємства	ТОВ "ТБ Ю-Бейс"
Код за ЄДРПОУ	42903969
Місцезнаходження (поштова адреса)	03150, м.Київ, вулиця Велика Васильківська, будинок , 55
Міжміський код та телефон	тел.: 0633025176
Зареєстрований	м.Київ, вулиця Велика Васильківська, будинок , 55
Основний напрям діяльності	
Консультування з питань інформатизації	

На сьогоднішній день, основними видами діяльності підприємства є:

1. Консультування з питань інформатизації
2. Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами

3. Діяльність посередників у торгівлі деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами
4. Діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками
5. Діяльність посередників у торгівлі меблями, господарськими товарами, залізними та іншими металевими виробами
6. Діяльність посередників у торгівлі текстильними виробами, одягом, хутром, взуттям і шкіряними виробами
7. Діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами
8. Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту
9. Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність
10. Управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту
11. Діяльність у сфері права
12. Консультування з питань комерційної діяльності й керування

Підприємство є юридичною особою, керується в своїй діяльності чинним законодавством України та Статутом, має відокремлене майно, самостійний баланс, свій фірмовий бланк, печатку з найменуванням, штамп, поточний, валютний та інші рахунки в установах банків. ТОВ "ТБ Ю-Бейс" забезпечує самоокупність, фінансування витрат господарської діяльності, матеріальне заохочення, соціальний розвиток колективу та діє на основі затвердженого статуту, самостійно визначає напрямки своєї господарської діяльності, має право володіння і розпорядження одержаним доходом.

Підприємство здійснює оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї роботи, веде статистичну звітність. Бухгалтерія ТОВ "ТБ Ю-Бейс" є самостійним структурним підрозділом і знаходиться у безпосередній

підпорядкованості директора, а всі питання організації обліку і складання звітності – головному бухгалтеру.

Організаційна структура ТОВ "ТБ Ю-Бейс" наведено на рис.2.1.1

Рис. Організаційна структура підприємства ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

Питання щодо організації обліку на ТОВ "ТБ Ю-Бейс" покладено на головного бухгалтера. Так, головний бухгалтер ТОВ "ТБ Ю-Бейс" :

- забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності;
- організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжками і псуванням активів підприємства.

При організації та веденні бухгалтерського обліку ТОВ "ТБ Ю-Бейс" керується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», стандартами бухгалтерського обліку та Планом рахунків, відповідними листами та вказівками на законодавчому рівні

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку ТОВ "ТБ Ю-Бейс" :

- самостійно обрало форму організації бухгалтерського обліку;
- визначило облікову політику підприємства.

Підприємство самостійно розробляє та затверджує штатний розклад, визначає оклади, форму та систему оплати праці, та залучення співробітників до діяльності підприємства. На підприємстві встановлено розпорядок робочого дня, змінність, надання вихідних днів і відпусток згідно діючого трудового законодавства. Працівники підприємства підлягають соціальному та медичному страхуванню та соціальному забезпеченню в порядку та умовах, що передбачені діючим законодавством України.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення реєстрації фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження опрацьованих документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе директор ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів на підприємстві здійснюється з дотриманням принципів, затверджених ст.4 Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність”. ТОВ "ТБ Ю-Бейс" відображає господарські операції у фінансовому та податковому обліках, використовує елементи управлінського обліку та подає статистичну звітність.

Зазначені види діяльності здійснюють спеціалісти відділу бухгалтерії, зокрема операції щодо надання послуг, торговельні операції, фінансові операції та операції з обліку персоналу. Обов'язки між бухгалтерами розподіляються наступним чином:

- головний бухгалтер здійснює загальне керівництво та контроль за

роботою бухгалтерів, а також веде облік по веденню касових операцій, розрахунків з іншими дебіторами і кредиторами, облік ПДВ та акцизного збору.

Головний бухгалтер веде бухгалтерський облік на підприємстві. Його посада входить до штатного розкладу підприємства. Посадові обов'язки, права, кваліфікаційні вимоги до головного бухгалтера ТОВ "ТБ Ю-Бейс" встановлені на підприємстві в посадовій інструкції. Основними завданнями та обов'язками головного бухгалтера підприємства, відповідно до посадової інструкції, є:

- забезпечення ведення бухгалтерського обліку з дотриманням єдиних методологічних засад, встановлених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- організація роботи бухгалтерської служби, контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- складання на основі даних бухгалтерського обліку фінансової звітності підприємства, підписання її та подання в установлені строки;
- здійснення заходів щодо надання повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності підприємства;
- забезпечення перерахування податків та зборів, передбачених законодавством, проводить розрахунки з іншими кредиторами відповідно до договірних зобов'язань;
- здійснення контролю за веденням касових операцій, раціональним та ефективним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів;
- участь у проведенні інвентаризаційної роботи на підприємстві, оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжки і псування активів підприємства.

Головний бухгалтер підприємства несе відповідальність за:

- неналежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків, що передбачені посадовою інструкцією, – в межах, визначених чинним законодавством України про працю;
- завдання матеріальної шкоди – в межах, визначених чинним цивільним законодавством та законодавством про працю України;
- правопорушення, скоєні в процесі здійснення своєї діяльності, – в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України.

Основні положення щодо організації облікового процесу на ТОВ "ТБ Ю-Бейс" відображено в Наказі "Про облікову політику". В Наказі зазначається форма бухгалтерського обліку, яку обирає підприємство, розробляються системи і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визнаються працівники, які мають право на підпис документів, затверджуються правила документообороту та технології обробки облікової інформації, розробляється робочий план рахунків, окреслено перелік методів щодо яких у ПСБО є альтернативи вибору, зокрема щодо методів нарахування амортизації, оцінки вибуття запасів тощо. Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях.

Розглядаючи особливості обліку доходів торговельного підприємства ТОВ "ТБ Ю-Бейс" варто звернути увагу на те, що в бухгалтерському обліку підприємства відображаються доходи від операційної діяльності з поділом їх на основні та інші операційні доходи. Слід також зазначити, що на підприємстві використовується робочий план рахунків з відповідною деталізацією аналітичних рахунків з обліку доходів. Підприємство підноситься до підприємств малого бізнесу, тому складає дві основні форми фінансової звітності, а саме форма № 1м Баланс (Звіт про фінансовий стан) та форма № 2м Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

З метою оцінки фінансового стану досліджуваного підприємства, здійснимо аналіз чистого прибутку ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018-2022 рр. (рис.2.1.2).

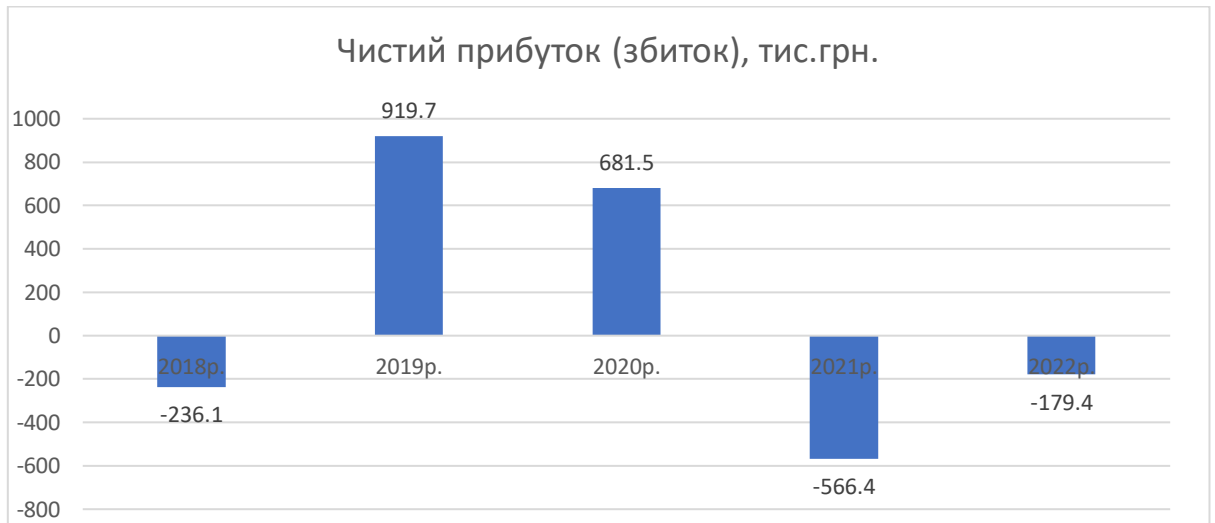

Рис. 2.1.2 Динаміка чистого прибутку ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018р. – 2022 р.

За даними рис. найприбутковішим роком за останні п'ять років був 2019 р. (сума чистого прибутку – 919,7 тис.грн), а найгіршим роком - 2021р. (сума збитку-566,4 тис.грн).

Необхідно відзначити, що в 2018р., 2021 – 2022 рр. підприємство було збитковим за рахунок зменшення попиту на продукцію яку реалізує досліджуване підприємство. З метою визначення причин погіршення фінансового стану досліджуваного підприємства в наступних розділах ми здійснимо комплексний аналіз доходів та витрат ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

Аналізуючи показники діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" (Додаток А) можна зробити висновок, що найбільшу питому вагу в сукупних доходах підприємства належить саме чистому доходу від реалізації продукції.

Даний показник з 2020р. по 2022 р. зменшувався, що свідчить про зменшення попиту на продукцію, яку реалізує ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

На особливу увагу заслуговує збільшення в 2021 році в порівнянні з попереднім роком інших операційних доходів. Дана стаття збільшилась на

160,8 % за рахунок доходів від дооцінки запасів та доходів від операційних курсових різниць.

Якщо проаналізувати та співставити темп зміни чистого доходу та собівартості реалізованої продукції, то можна відзначити, що темпи зміни витрат переважають над темпами зміни доходів.

Всі ці зміни призвели до того, що в 2021-2022 роках підприємство із прибуткового перетворилось у збиткове із сумою понесеного збитку – 566,4 тис.грн та 179,4 тис.грн. відповідно.

Для того щоб надати оцінку фінансового стану діяльності досліджуваного підприємства, необхідно оцінити зміну активів, капіталу та зобов'язань підприємства (табл.).

Аналізуючи показники наведені в табл. можна зробити висновок, що загальна вартість майна ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за останні п'ять років значно зменшилась (в два рази). Так, в 2020 році валюта балансу складала – 5033,1 тис.грн., а в 2022 році – 2777,7 тис.грн. Темп зменшення валюти балансу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2020 – 2022 рр. склав – 44,8 %. Це є негативними змінами, оскільки зменшення активів свідчить про погіршення економічного потенціалу підприємства, його ваги на ринку.

Така зміна в обсязі активів підприємства була зумовлена зменшенням як необоротних так і оборотних активів.

Таблиця 2.1.2

Динаміка основних економічних показників фінансово-господарської діяльності

ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018-2022 рр. (тис.грн)

Показники	Роки					Відхилення, %			
	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.
1.Необоротні активи	734,1	633,9	519,4	414,5	409,9	-13,6	-18,0	-20,2	-1,11
1.1 Основні засоби	734,1	633,9	519,4	415,5	409,9	-13,6	-18,0	-20	-1,348
2.Оборотні активи	1867,8	3214,1	4513,7	2196,1	2367,8	72,0	40,43	-51,3	7,8
2.1 Запаси	967,2	3341,2	2471,3	839,5	1595,4	245,4	-26,03	-66,03	90,0
2.2 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	525,9	299,3	1142,0	1337,4	616,7	-43,09	281,5	17,11	-53,8
2.3 Дебіторська заборгованість з бюджетом	4,7	3,8	320,5	14,0	98,2	-19,15	8334,2	-95,63	601,43

2.4 Грошові кошти	-49,5	-127,7	574,0	1,0	53,3	157,98	-549,4	-99,83	5230
Валюта балансу	2603,0	3848,0	5033,1	2610,6	2777,7	47,8	30,7	-48,13	6,4

Продовж. табл.

Показники	Відхилення, %						
	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2019р.	2020р.	2021р.
3. Власний капітал	985,5	1905,2	2586,7	2020,3	93,3	35,7	-21,9
3.1 Зареєстрований капітал	38,3	38,3	38,3	38,3	0	0	0
3.2 Нерозподілений прибуток	447,2	1366,9	2548,4	1982,0	205,6	86,44	-22,2
4. Поточні зобов'язання	1617,5	1942,8	2446,4	590,3	20,1	25,9	-75,9

4.1 Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	788,1	1038,8	2446,4	588,4			
					31,8	135,5	-75,9
Валюта балансу	2603,0	3848,0	5033,1	2610,6	47,8	30,8	-48,1

*розроблено автором на базі даних фінансової звітності підприємства

Необхідно відзначити, що необоротні активи сформовані за рахунок основних засобів. Дана стаття активів за аналізований період зменшилась на 324,2 тис.грн за рахунок ліквідації застарілого обладнання.

Загалом, в структурі активів ТОВ "ТБ Ю-Бейс" оборотні активи займають приблизно 80%, а необоротні активи - 20 %. Навіть зі структури балансу видно, що підприємство займається реалізацією готової продукції, адже основна частка активів належить саме поточним активам підприємства.

Аналізуючи довгострокові (необоротні) активи, найважливішим для оцінки фінансового стану є діагностика їх зростання, структурних зрушень та ефективності використання.

Так, в 2018 році величина запасів складала – 967,2 тис.грн, а вже в 2021 році дана стаття активів балансу збільшилась майже в 2 рази.

Необхідно відмітити, що в 2021 році в порівнянні з попередніми роками на ТОВ "ТБ Ю-Бейс" зменшилась дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (в 2020 році – 1142,0 тис.грн, в 2021р.- 1337,4 тис.грн.). Дана динаміка також свідчить про зменшення обсягів діяльності підприємства.

Поточні зобов'язання в 2019 та 2020 роках стрімко зростали, а вже в 2021 році почали зменшуватись. Підприємство бере короткострокові кредити для своєї діяльності.

Поточні зобов'язання збільшились в основному за рахунок збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, а також за рахунок збільшення інших поточних зобов'язань. Дані зміни характеризують погіршення фінансової незалежності підприємства. Необхідно відзначити, що підприємство в 2020 році отримало довгострокову позику на суму 900 тис.грн.

Досить важливого значення для роботи підприємств в умовах ринкової економіки набуває їх фінансова незалежність від зовнішніх позичкових джерел. Запас джерел власних коштів означає запас фінансової стійкості підприємства при тій умові, що його власні кошти перевищують запозичені. Проаналізуємо відносні показники фінансової стійкості, наведені в табл. 2.1.3.

Як видно з даних табл. коефіцієнт автономії за аналізований період почав збільшуватись та перевищив нормативне значення 50 %. Тобто можна стверджувати, що ТОВ "ТБ Ю-Бейс" в основному фінансується за рахунок власних коштів, та підприємство є достатньо незалежним від зовнішніх джерел фінансування.

Таблиця 2.1.3.

Показники фінансової стійкості ТОВ "ТБ Ю-Бейс"
за 2018 – 2022 рр.

Показник	Рік				
	2018р.	2019р.	2020 р	2021 р	2022р.
Коефіцієнт автономії	37,8	49,5	51,3	77,3	66,2
Коефіцієнт фінансової стабільності	60,9	98,06	105,7	342,2	196,5
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	25,9	38,0	83,6	191,2	89,6
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	28,2	16,47	10,3	15,9	14,7

Коефіцієнт фінансової стабільності постійно збільшується – це означає скільки власних коштів припадає на одиницю зобов'язань підприємства.

Нормативне значення знаходиться в межах 0,7-0,9. Більш високе значення не є типовим для активних компаній, адже короткострокові зобов'язання формуються постійно. Значення нижче говорить про недостатню фінансову стійкість в довгостроковій перспективі. Динаміка показника позитивно характеризує фінансову стійкість підприємства.

Коефіцієнт забезпеченості власними коштами характеризує рівень забезпечення підприємства власними коштами. На досліджуваному підприємстві даний коефіцієнт має позитивне значення, що свідчить про достатність власних коштів на підприємстві.

Нормативним значенням даного коефіцієнта є 0,1 і вище. Високе значення говорить про фінансову стійкість компанії і здатність проводити активну діяльність навіть в умовах відсутності доступу до позикових коштів і зовнішніх джерел фінансування компанії. І навпаки, значення нижче нормативного свідчить про значну фінансову залежність підприємства від зовнішніх кредиторів.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів за останні три роки дещо зменшився, що свідчить про зменшення питомої ваги залишкової вартості основних засобів у валюті балансу та вкладення коштів в поточні активи підприємства.

Таким чином, виходячи з аналізу показників можемо зробити висновок, що показники фінансової стійкості дещо покращились за аналізований період. Підприємство стало менш залежним від зовнішніх джерел фінансування, обсяги власних оборотних коштів та найліквідніших активів збільшились, що позитивно впливає на платоспроможність підприємства.

В табл.2.1.4 наведені показники оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей ТОВ "ТБ Ю-Бейс".

Таблиця 2.1.4

**Показники оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей
ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018-2022р.**

Показник	Рік				
	2018р.	2019р.	2020р	2021 р	2022р.
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,9	22,1	3,5	1,1	1,6
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,9	5,4	1,8	2,7	1,4

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує швидкість розрахунку дебіторів з підприємством. Чим вищим є коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, тим ефективнішою є політика управління дебіторською заборгованістю. В нашому випадку коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості стрімко зменшується з 2019 року, що негативно характеризує погашення клієнтами заборгованості перед підприємством.

Дані показують, що оборотність кредиторської заборгованості була стабільною протягом 2018-2022 рр. Значення показника коливається в межах 1,4-2,7 оборотів в рік. Порівнюючи суму кредиторської заборгованості та дебіторської заборгованості можна підсумувати, що компанія не використовує кредиторську заборгованість для фінансування власних дебіторів.

Підсумовуючи проведені дослідження, варто зауважити, що в комерційній діяльності підприємства ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2018-2022 рр. відбулись як позитивні так і негативні зрушення. Негативним є збільшення витратомісткості продукції підприємства, що призвело до того, що підприємство перетворилося із прибуткового на збиткове. Позитивним є збільшення незалежності та фінансової стійкості підприємства.

Діяльність ТОВ "ТБ Ю-Бейс", як і будь-якої іншої компанії, має свої галузеві особливості, які впливають на обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом. Важливо враховувати ці особливості при веденні бухгалтерського та фінансового обліку компанії. Ось деякі з можливих особливостей:

1. Облік товарних активів. Облік активів потребує докладного вивчення і контролю над їхньою кількістю, якістю та вартістю. Також, зміни в цінах на товари можуть впливати на вартість капіталу компанії.
2. Фінансування. В залежності від специфіки бізнесу, ТОВ "ТБ Ю-Бейс" може потребувати значних інвестицій у запаси, інфраструктуру торговельного майданчика тощо. Це важливо враховувати при формуванні власного капіталу і розподілі прибутку.

3. Ризик цінових коливань. ТОВ "ТБ Ю-Бейс" піддавана впливу різних факторів, таких як зміни цін на товари, попит і пропозиція, світові події тощо. Це може вплинути на прибуток і капітал компанії. Для управління цим ризиком, можливо, потрібні фінансові інструменти, такі як ф'ючерси або опціони, і їх облік.

4. Регулюючі органи. ТОВ "ТБ Ю-Бейс" підлягає регулюванню відповідними органами, і це може вплинути на управління фінансами і капіталом компанії. Потрібно вивчити і враховувати всі вимоги і правила, що стосуються фінансової звітності і документації.

5. Аналіз ринку і конкуренції є важливим компонентом управління капіталом. Компанія повинна вивчати ринкову ситуацію, попит, пропозицію, поведінку конкурентів та інші фактори, щоб приймати обгрунтовані рішення щодо вкладання капіталу.

6. Оподаткування торговельної діяльності на ТОВ "ТБ Ю-Бейс" може мати свої особливості. Різні оподаткування та податки на прибуток можуть впливати на фінансовий результат компанії.

7. Аналіз ліквідності та обортовості активів: Через значний оборот товарів на біржі, важливо відслідковувати ліквідність та обортовість активів. Це допомагає ефективно використовувати капітал і уникати заторів в обороті.

Загалом, обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом в ТОВ "ТБ Ю-Бейс" повинно бути відповідним галузевим особливостям і враховувати всі аспекти діяльності біржі. Детальний фінансовий облік, аналітика та стратегічне планування можуть допомогти компанії ефективно управляти своїм капіталом і досягати успіху в цій галузі.

2.2 Моніторинг фактичного стану та проблеми організації та методики обліку власного капіталу

Для ТОВ "ТБ Ю-Бейс" організація та методика обліку власного капіталу важлива з точки зору фінансового управління і звітності. Проблеми в цій сфері можуть виникати з різних причин, і їх важливо вирішувати для забезпечення ефективного функціонування підприємства.

Ось деякі проблеми і рекомендації щодо організації та методики обліку власного капіталу:

1. Відсутність чіткого обліку власного капіталу. Для ТОВ "ТБ Ю-Бейс" важливо мати чіткий облік власного капіталу, щоб визначити, скільки власних коштів є в компанії. Відсутність цього обліку може призвести до недостатці фінансових ресурсів для оплати зобов'язань або інвестування.

Потрібно розробити систему обліку власного капіталу, включаючи розділення на різні складові, такі як статутний капітал, нерозподілений прибуток і інші резерви.

2. Втрата контролю над власним капіталом. Якщо підприємство виділяє прибуток або розподіляє дивіденди без належного обліку і планування, це може призвести до втрати контролю над власним капіталом і обмеження можливостей для розвитку.

В пріоритеті розробити політику розподілу прибутку і визначити, яким чином будуть виділятися дивіденди та інші розподілу коштів, з урахуванням потреб компанії.

3. Проблеми з оподаткуванням власного капіталу. Податкова система може впливати на облік та оподаткування власного капіталу. Неправильний облік може призвести до переплати або недооподаткування.

ТОВ "ТБ Ю-Бейс" потрібно працювати з фахівцями з податків та юристами, щоб зрозуміти відповідні податкові правила і використовувати їх для оптимізації оподаткування власного капіталу.

4. Облік резервів та розподілу прибутку. Розподіл прибутку і формування резервів може бути складним завданням. Неправильний облік може призвести до надмірного чи недостатнього виділення коштів.

Серед рекомендацій це розробити чітку методику розподілу прибутку і формування резервів, з урахуванням потреб компанії та її стратегії розвитку.

5. Пов'язаність обліку власного капіталу з іншими фінансовими аспектами. Власний капітал пов'язаний з іншими фінансовими аспектами підприємства, такими як заборгованість, прибуток і затрати. Помилки в обліку власного капіталу можуть вплинути на інші аспекти фінансової звітності.

ТОВ "ТБ Ю-Бейс" повинно ретельно розробити стратегію розвитку власного капіталу. Це включає в себе плани залучення нових інвестицій, оптимізацію фінансових ресурсів та розгляд можливостей для росту капіталу. Такий план може сприяти створенню додаткових можливостей для компанії.

Впровадження належної документації та внутрішніх контрольних процедур для обліку власного капіталу може допомогти уникнути помилок та забезпечити точність фінансової інформації. Це особливо важливо в умовах високої комплексності фінансових операцій.

У разі потреби ТОВ "ТБ Ю-Бейс" може враховувати залучення фахівців і фінансових консультантів для оптимізації обліку власного капіталу. Це може бути особливо корисно в складних ситуаціях або при розгляді спеціалізованих аспектів фінансів.

Загалом, належний облік та ефективне управління власним капіталом є ключовими для забезпечення стабільності та розвитку ТОВ "ТБ Ю-Бейс". Прозорість, чіткість та правильна стратегія грають важливу роль у фінансовому успіху компанії і в підтримці довіри соціального оточення та інвесторів. Тому постійний моніторинг і вдосконалення методики обліку власного капіталу варто розглядати як стратегічний пріоритет.

Потрібно підтримувати узгодженість та взаємозв'язок між обліком власного капіталу і іншими фінансовими показниками, щоб уникнути суперечностей та помилок.

Загалом, правильна організація та методика обліку власного капіталу є важливою для фінансового здоров'я і стійкості підприємства. Вона допомагає забезпечити належний контроль над фінансовими ресурсами та визначити стратегію розвитку компанії. Також важливо вдаватися до деталей і регулярно перевіряти стан власного капіталу для забезпечення фінансової стійкості та успішного розвитку вашого підприємства.

2.3 Діагностика аналізу власного капіталу

Аналіз стану власного капіталу підприємства необхідно проводити на основі інформаційної бази наявної в регістрах бухгалтерського обліку і фінансової звітності, при цьому в першу чергу використовуються дані: бухгалтерського балансу, звіту про фінансовий результат, звіту про власний капітал, звіту про рух коштів, оборотно-сальдових відомостей підприємства за період, головної книги й ін.

У ході аналізу джерел формування капіталу визначається їхня величина, вивчається структура і динаміка, проводиться оцінка балансових співвідношень між окремими групами джерел капіталу.

У процесі аналізу джерел капіталу, насамперед, необхідно визначити частку власних і позикових джерел у загальній масі капіталу. Далі варто визначити частку власних джерел авансованого і залученого капіталу. При цьому можуть використовуватися методи вертикального і горизонтального аналізу пасивної частини бухгалтерського балансу. Для проведення зазначеного аналізу можна використовувати аналітичну табл. 2.3.1.

З погляду інвесторів структура джерел капіталу не має великого значення, але для внутрішніх управлінських цілей при оцінці діяльності підприємства цей показник дуже важливий.

Таблиця 2.3.1

Аналіз власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

Джерела капіталу	Сума в тис.грн	Питома вага в % до підсумку	Відхилення	Середня величина за період у тис. грн.
на початок 2022р.	на кінець 2022р.	на початок 2022р.	на кінець 2022р.	у %
Власні	44969	41597	46.0	46.203
Залучені:				

Довгострокові	19562	350	20.0	0.004
Короткострокові	33213	48034	34.0	53.793
РАЗОМ	97744	89981	100.0	100

Як бачимо в досліджуваного підприємства залучені джерела капіталу більш ніж власні, що є не дуже характерним для підприємства.

Визначення вартості джерел капіталу є непростю задачею, про що свідчить безліч часом суперечливих думок, що є в науковій літературі по даному питанню. При визначенні середньозваженої вартості джерел капіталу можна використовувати схему, вид якої наведений у табл. 2.3.2.

Таблиця 2.3.2

Визначення середньозваженої вартості джерел капіталу 2022 рік.

Джерела капіталу	Вартість джерела капіталу (%)	Питома вага в загальній структурі джерел капіталу	Середньозважена вартість (%)
1) Власний капітал	0.0	0.46	0.0
2) Залучений капітал	32	0.54	17.28
РАЗОМ		1.0	17.28

Для визначення поточної вартості джерел капіталу підприємства даний підхід незастосуємо в силу його недостатньої точності.

При визначенні загальної вартості джерел капіталу підприємства необхідно поетапно визначати вартість окремих складових кожного джерела капіталу.

Для цього може використовуватися інформація, наведена у фінансовому й в управлінському обліку, зокрема, оборотно-сальдовий баланс за період, що дозволяє одержати вичерпну інформацію про використання окремих джерел капіталу підприємства для фінансування конкретних форм його прояву.

Вартість власних джерел капіталу формується відповідно до законодавства України і установчих документів. Вартість позикових джерел визначається умовами договорів, а інших залучених джерел - законодавством України

(розрахунки з бюджетом і позабюджетними фондами) чи обліковою політикою підприємства (інші пасиви). Порядок послідовного визначення вартості різних джерел капіталу можна зробити за допомогою додаток Б.

При вивченні джерел вартості капіталу важливо враховувати розподіл їх на власні і залучені для того, щоб визначити вплив їхньої структури на фінансову стійкість підприємства. Для цього визначається так називаний "*ефект фінансового важеля*", чи "*левериджа*".

Тим часом, нерідко фінансовий леверидж розглядається дуже спрощено, у виді

$$L = \frac{B + A_p}{A_s}$$

відносин:

де L - рівень левериджа;

B - облігації;

A_p - акції привілейовані;

A_s - акції звичайні.

Для розкриття сутності ефекту фінансового левериджа його необхідно розглядати як відношення власного капіталу до залучених засобів.

Після проведення аналізу кількісних і структурних показників джерел формування капіталу необхідно здійснювати факторний аналіз показників, обумовлених моделлю вартості джерел капіталу. Для проведення факторного аналізу залежності структури джерел і їхньої вартості використовується аналітична табл. 2.3.3, що відбиває постатейну структуру джерел формування капіталу і їхньої вартості.

Вивчення питань формування капіталу відбиває історичний аспект процесу створення капіталу підприємства і є першим етапом аналізу капіталу, складає основу для дослідження питань його подальшого функціонування.

Аналіз функціонуючого капіталу має велике значення у вивченні життєвого циклу капіталу підприємства, процесів його створення і відтворення. Він дозволяє виявити основні тенденції в зміні майнового і фінансового стану підприємства, визначити тенденції його розвитку. Особливе місце в проведенні

аналізу функціонуючого капіталу повинно приділятися вивченню основного й оборотного капіталу підприємства як форми його існування. При проведенні аналізу основного й оборотного капіталу використовується великий обсяг інформації, у якій основну роль грають дані бухгалтерського обліку і звітності. Для згладжування коливань показників за період доцільно використовувати усереднені їхні величини (середні хронологічні).

При проведенні аналізу активів як форми існування капіталу підприємства зважається безліч задач, основними з яких є: вивчення структури і вартості активів, визначення основних складових і їхнє угруповання по загальних ознаках, вивчення співвідношень між складовими частинами функціонуючого капіталу й ін.

Аналіз функціонуючого капіталу варто починати з вивчення складу і динаміки майнового капіталу підприємства, для цього проводиться вертикальний і горизонтальний аналіз даних бухгалтерського балансу, у процесі якого визначається склад, структура і динаміка функціонуючого капіталу підприємства, для цього можна використовувати табл. 2.3.3.

Рух основного капіталу виявляється в надходженні окремих його складових і їхньому вибутті протягом звітного періоду. Для цього визначається величина основного капіталу на початок і кінець звітного періоду, зміна його величини і причини цієї зміни. Далі вивчається динаміка зміни величини основного капіталу по окремим складовим. При цьому порівнюються фактичні дані за звітний період з даними за попередній період і з планованими показниками, вивчаються причини відхилень.

Вибуття основного капіталу підприємства може відбуватися через знос (як фізичного, так і морального) і неможливості подальшого використання чи продажу, зв'язаної зі згортанням діяльності, переорієнтацією бізнесу.

При аналізі структури основного капіталу визначається питома вага окремих його видів у загальній сумі і зміна питомої ваги цих статей за період. Особливу увагу необхідно приділяти зміні частки активної, продуктивної частини основного капіталу.

Таблиця 2.3.3

Факторний аналіз залежності структури джерел і їхньої вартості за 2022 рік.

Джерела капіталу	Сума, тис. грн.	Частка в загальному обсязі, %	Процентна ставка за користування джерелом	Вартість джерела (за даними бухгалтерського обліку), тис. грн.	Структура вартості (частка в загальній вартості), %
1. Власний капітал і резерви	41597	46.2	0	0	0
1.1. Статутний капітал	35	0.04	0	0	0
1.2. Додатковий капітал	38607	42.91	0	0	0
1.3. Резервний капітал, фонди, цільового фінансування і надходження	2955	3.6	0	0	0
1.4. Нерозподілений прибуток	0	0	0	0	0
2. Довгострокові пасиви	350	0.4	28	98	1.1
3. Короткострокові пасиви	48034	53.4	18.5	8879	98.9
3.1. Позикові засоби	24663	27.4	36	8879	98.9
3.2. Кредиторська заборгованість	23371	26.0	0	0	0
3.3. Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0
Разом	89981	100	-	8977	100

З таблиці 2.3.3 видно, що максимальна частка в загальній структурі капіталу належить короткостроковим позикам. Це може бути пов'язано з тим що у підприємства не вистачає власних обігових коштів, а короткострокові позики є найбільш „популярним” джерелом його поповнення.

Аналіз функціонуючого капіталу підприємства починають з вивчення основного капіталу, а далі переходять до аналізу оборотного капіталу. Процедура аналізу основного капіталу повинна здійснюватися у визначеній послідовності, що містить у собі:

- вивчення складу, структури і динаміки основного капіталу;
- оцінку ступеня й ефективності використання основного капіталу;
- факторний аналіз динаміки і структури основного капіталу.

У процесі аналізу основного капіталу насамперед визначають його структуру. При цьому потрібно мати на увазі, що елементи основного капіталу беруть неоднакову участь в окремих стадіях процесу відтворення капіталу. У залежності від виду і частки участі в процесі обороту і кругообігу капіталу їх необхідно розділяти на наступні види: основний продуктивний капітал і непродуктивний; виробничий (використовуваний у сфері виробництва) і невиробничий (використовуваний у сфері обігу). У сучасній обліково-аналітичній практиці при проведенні класифікації капіталу й активів як форми його існування часто вживається поняття "необоротні активи", що не відбиває дійсного стану даної частини капіталу, тому що усі види активів, весь капітал підприємства знаходиться в постійному обороті, якщо, зрозуміло, підприємство функціонує.

Аналіз структури основного капіталу необхідно робити як по основних групах, так і в розрізі окремих елементів. При вивченні структури основного капіталу визначається питома вага кожного елемента основного капіталу в загальній його сумі, зміна питомої ваги протягом аналізованого періоду, темпи зміни вартості окремих елементів основного капіталу за досліджуваний період, співвідношення темпів зміни окремих елементів. Розгляд структури основного капіталу не тільки в статистиці, але й у динаміці за ряд років дозволяє зробити порівняння темпів росту окремих видів основного капіталу і визначити зміни в їхньому співвідношенні.

У ході вивчення основного капіталу підприємства в першу чергу необхідно розділити його на основний продуктивний капітал і непродуктивний капітал. При цьому необхідно виходити з того, що збільшення питомої ваги

продуктивного капіталу є позитивним моментом при більш високих темпах його росту в порівнянні з обсягом непродуктивного капіталу. Вивчаючи склад основного капіталу, варто визначити співвідношення продуктивного і непродуктивного капіталу і їхня питома вага в загальній сумі капіталу, наведено в табл. 2.3.4.

Таблиця 2.3.4

**Співвідношення продуктивного і непродуктивного капіталу
ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2022 рік.**

Вид основного капіталу	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Відхилення		
			на кінець періоду	у тис. грн.	у %
на початок періоду	на кінець періоду	на початок періоду	на кінець періоду		
1. Продуктивний	33979	33369	99.6	99.6	-610
2. Непродуктивний	115	121	0.4	0.4	6

Продуктивний капітал на досліджуваному підприємстві займає майже сто відсотків.

Поглиблення аналізу активів підприємства як форми існування капіталу може здійснюватися в напрямку визначення порядку формування поточної вартості капіталу, вивчення впливу на неї показників, що визначають властивості джерел капіталу і його активної майнової форми.

Аналіз ефективності функціонування капіталу. Ефективність використання капіталу визначається результатами від його функціонування і зв'язком з витратами, необхідними для одержання цих результатів. В даний час під ефективністю використання капіталу, як правило, мається на увазі величина прибутку, отриманого на одну гривню вкладеного капіталу.

Так як стан капіталу в процесі діяльності підприємства постійно змінюється, на нашу думку, крім показника величини одержуваного прибутку, ефективність функціонування капіталу повинна визначатися і більш загальним показником - величиною приросту капіталу за період. Тому як основні критерії

при оцінці ефективності використання капіталу представляється необхідним застосовувати кілька показників, а саме: прибуток, одержуваний підприємством за звітний період, зміну показників фінансового стану в цілому, показників ділової активності підприємства, і величину приросту капіталу підприємства за період.

При визначенні ефективності використання капіталу варто використовувати як методи фінансово-інвестиційного аналізу, так і методи комплексного аналізу капіталу. Такий підхід дозволяє одержати всеосяжну оцінку з двох позицій для подальшого їхнього порівняння і визначення ступеня необхідної деталізації.

Основними задачами аналізу ефективності функціонування капіталу є:

- визначення впливу прибутку на капітал;
- установлення приросту капіталу;
- оцінка впливу на фінансове положення підприємства стану показників капіталу.

Таблиця 2.3.5

Показники адекватності розміщення залучених джерел капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" за 2022 рік.

Функціонуючий капітал	Сума, тис. грн.	Термін функціонування, днів	Джерела формування капіталу	Сума, тис. грн.	Сума, тис. грн.	Різниця
Продуктивний	20942		Власні джерела	41597		20655
У тому числі основний	121	730				
Оборотний	20821	365				
Непродуктивний	69039		Залучені джерела	48384		-20655
У тому числі основний	33369	1,825	у т.ч. короткострокові	350	730	-33019
Оборотний	35670	365	довгострокові	48034	127	12364

Таблиця 2.3.6

**Аналіз впливу величини капіталу на показники фінансової стійкості ТОВ
"ТБ Ю-Бейс" за 2022 рік.**

Найменування коефіцієнтів	Порядок розрахунку коефіцієнтів	Фактичне значення коефіцієнтів	Установлений критерій	
		на початок року	на кінець року	
Мультиплікатор капіталу	Зобов'язання / Власні джерела капіталу	1.17	1.16	
Коефіцієнт автономії	Власні джерела капіталу / Загальна сума капіталу	0.18	0.46	> 0.5
Коефіцієнт покриття інвестицій	Власні джерела капіталу + довгострокові зобов'язання / Загальна сума джерел капіталу	0.66	0.47	
Коефіцієнт забезпеченості поточних активів власними джерелами капіталу	Власний оборотний капітал / Поточні активи	0.27	0.21	> 0.1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власний оборотний капітал / Власні джерела капіталу	0.12	0.19	
Коефіцієнт нагромадження амортизації	Амортизація основного капіталу і нематеріальних активів / Первісна вартість основного капіталу і нематеріальних активів	0.037	0.042	< 0.25
Коефіцієнт реальної вартості активів	Реальні активи / Загальна сума джерел капіталу	0.69	0.95	> 0.5

Як бачимо з наведеної таблиці підприємство є фінансово стійким, практично всі коефіцієнти знаходяться в допустимих межах. Як свідчить проведений раніше фінансово-економічний аналіз у підприємства спостерігається позитивна тенденція до покращення фінансових показників.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА АНАЛІЗУ ЙОГО ВЕЛИЧИНИ ТА СТРУКТУРИ

3.1 Напрями поліпшення обліку власного капіталу на ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

Розвиток економічних відносин в Україні призводить до удосконалення системи бухгалтерського обліку. Основними напрямками цього удосконалення є впровадження положень Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та дотримання вимог Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та інших нормативних документів у галузі бухгалтерії.

Перевагою даного законодавства є його унікальне поєднання позитивного вітчизняного досвіду ведення обліку із міжнародними стандартами. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №5, яке стосується обліку елементів власного капіталу, таких як обмін власного капіталу, нарахування дивідендів, емісія та інші, передбачає ведення обліку цих складових на окремому синтетичному рахунку. Відповідна аналітика, а також визначення НПСБО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" і НПСБО 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" [11], а також інструкції щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, забезпечують прозорість цього звіту.

Поліпшення обліку власного капіталу на ТОВ "ТБ Ю-Бейс" має включати в себе вдосконалення процесів та практик для забезпечення точності та надійності фінансової звітності. Нижче наведені напрями поліпшення обліку власного капіталу.

Проблема формування власних фінансових ресурсів залишається актуальною при веденні обліку власного капіталу. Наявність такої інформації відкриває можливість залучення власних фінансових ресурсів з різних джерел відповідно до потреб подальшого розвитку підприємства. Це сприятиме формуванню необхідного рівня самофінансування для виробничого розвитку компанії у майбутньому.

Активна політика неперервного удосконалення системи управління капіталом мотивує та зобов'язує працівників, відповідальних за цю сферу,

наділяючи їх повноваженнями для пошуку шляхів постійного покращення ефективності цієї системи. В цьому контексті, для оптимізації управління власним капіталом, важливо впроваджувати моніторинг цієї системи.

Моніторинг управління власним капіталом — це процес систематичного або неперервного збору інформації про параметри управління власним капіталом, яка може використовуватись для поліпшення процесу прийняття рішень і як ефективний інструмент зворотного зв'язку для ефективного управління цим капіталом. Функції моніторингу включають:

- виявлення стану критичних або змінних явищ у навколишньому середовищі, які впливають на майбутні рішення;
- надання зворотного зв'язку щодо попередніх успіхів та невдач у системі управління капіталом;
- визначення відповідностей обраним критеріям ефективності.

Запровадження сучасних систем управління власним капіталом забезпечить фінансову стійкість підприємства. Тому для оптимізації та ефективного управління рекомендується впровадження програмних продуктів, які забезпечать точні дані про зростання власного капіталу підприємства, залежно від різних факторів (рентабельність обороту, оборотність капіталу, мультиплікатор капіталу, частка відрахувань чистого прибутку на розвиток виробництва). Також важливо швидко обробляти великий обсяг інформації та використовувати складні алгоритми розрахунку.

Основними критеріями оптимізації структури капіталу є прийнятний рівень доходності і ризику в діяльності підприємства, мінімізація середньозваженої вартості капіталу підприємства, максимізація ринкової вартості підприємства. Кожне підприємство повинно самостійно обирати критерії оптимізації структури капіталу.

Збільшення маржі прибутку: підприємство може зосередитися на збільшенні маржі прибутку шляхом зниження виробничих витрат, підвищення цін на продукцію або оптимізації прибуткових продуктів.

Покращення обороту активів: збільшення обороту активів може бути досягнуте шляхом покращення управління запасами, швидшого обороту запасів та забезпечення ефективного використання активів.

Оптимізація фінансового розриву: мінімізація фінансового розриву, тобто обсягу позикового капіталу, може знизити фінансовий ризик та покращити фінансову стійкість підприємства.

Розширення джерел прибутку: підприємство може розглядати можливості для розширення свого бізнесу, включаючи розширення ринків, введення нових продуктів або послуг, або розвиток нових джерел прибутку.

Посилення контролю над витратами: детальний аналіз витрат допомагає ідентифікувати області, де можна здійснити заходи з ефективного контролю та зменшення витрат.

Фінансове планування та прогнозування: ретельне фінансове планування дозволяє підприємству адаптуватися до змінних умов ринку та ефективно використовувати внутрішні ресурси.

Прибуток є ключовим чинником у формуванні та впливі на власний капітал підприємства. Перше, що важливо зазначити, це те, що прибуток є одним із основних джерел збільшення власного капіталу. Частина чистого прибутку може бути розподілена на дивіденди для власників та інвесторів, і ця сума додається до власного капіталу підприємства. Отже, прибуток грає важливу роль у зміцненні та зростанні власного капіталу.

Прибуток підприємства грає важливу роль у формуванні та розвитку власного капіталу. Фактори, що впливають на прибуток, можуть бути зовнішніми (макроекономічні зміни, регулювання) або внутрішніми (управління витратами, оптимізація процесів) (табл3.1.). Ефективне управління цими факторами дозволяє підприємству збільшити прибуток, що впливає на зміцнення та зростання власного капіталу. Аналіз та адаптація стратегії на основі цих факторів допомагають підприємству досягти фінансової стійкості та розвитку бізнесу.

Таблиця 3.1

Фактори впливу на прибуток

Фактори впливу на прибуток	Тип фактору	Опис
Макроекономічні фактори	Зовнішні	Включають інфляцію, ставку дисконту та рівень безробіття. Зміни в цих факторах можуть впливати на прибуток через зміни у виручці та витратах.
Зміни в законодавстві та регулювання	Зовнішні	Включають податкову політику, норми безпеки та інші правила, які можуть вплинути на податкові обов'язки та витрати підприємства.
Управління витратами	Основні внутрішні	Включає ефективне управління внутрішніми витратами, такими як оплата праці, сировина та матеріали. Допомогає знижувати витрати та збільшувати прибуток.
Оптимізація процесів	Основні внутрішні	Вдосконалення бізнес-процесів та виробництва для збільшення продуктивності та зниження витрат.
Ціноутворення та стратегія ціноутворення	Основні внутрішні	Включає правильне ціноутворення продукції чи послуг для збільшення маржі та прибутку.
Інновації та дослідження та розробки	Неосновні внутрішні	Інвестування в інновації та дослідження та розробки для створення нових продуктів або послуг.
Маркетинг та реклама	Неосновні внутрішні	Ефективна маркетингова стратегія та рекламна кампанія для збільшення попиту на продукцію та збільшення прибутку.
Управління ризиками	Неосновні внутрішні	Ефективне управління ризиками для запобігання фінансовим втратам та збереження прибутку.

Джерело: розроблено автором.

Підприємство також може використовувати прибуток для реінвестиції в розвиток бізнесу. Це включає в себе розширення бізнесу, введення нових продуктів, покращення інфраструктури та інші ініціативи, які сприяють збільшенню власного капіталу підприємства. Реінвестиція прибутку допомагає зміцнити підприємство та забезпечити його стійкість на ринку.

Крім того, прибуток використовується для створення фінансових резервів. Ці резерви можуть бути використані для покриття непередбачуваних витрат або для фінансування майбутніх проектів. Це допомагає підприємству зберегти фінансовий ресурс для майбутніх потреб та можливостей розширення бізнесу.

Формування та використання прибутку на підприємстві включає кілька важливих кроків. По-перше, необхідно врахувати всі витрати, включаючи

заробітну плату працівників, комунальні послуги, орендні платежі та податки. Ці витрати віднімаються від виручки від продажів для обчислення чистого прибутку.

Після отримання чистого прибутку, підприємство розподіляє його на різні напрямки використання. Це може включати в себе виплату дивідендів власникам та інвесторам, реінвестицію у розвиток бізнесу, створення фінансових резервів для майбутніх потреб, а також погашення боргів та забезпечення фінансової стійкості.

Покращення власного капіталу вимагає уважного планування та управління прибутком. Перш за все, важливо ефективно управляти витратами, щоб зменшити зайві витрати та зберегти більше прибутку для реінвестиції або виплати дивідендів.

Далі, збільшення прибутку від продажів є важливим кроком. Це може бути досягнуто через розширення ринків, ефективну рекламу та маркетингові ініціативи, які привертають більше клієнтів і збільшують обсяги продажів.

Раціональне планування реінвестиційних проектів допомагає оптимізувати використання прибутку для розвитку бізнесу та збільшення власного капіталу. Формування фінансових резервів сприяє зниженню ризиків та забезпечує стабільність власного капіталу.

3.2 Шляхи підвищення ефективності аналізу змін величини та структури власного капіталу

У контексті розвитку внутрішнього ринку економіки, процеси, пов'язані з вдосконаленням управління власним капіталом, набувають великого значення, оскільки їх раціональна організація та ефективне впровадження є ключовими факторами для покращення продуктивності будь-якого підприємства. Із цієї причини, актуальними на сучасний момент є питання автоматизації обліку власного капіталу підприємства. Економічний стан в українських підприємствах вимагає від учасників господарської діяльності своєчасного прийняття ефективних управлінських рішень, які базуються на надійній та належним чином обробленій інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства. Для досягнення цієї мети використовується автоматизована система бухгалтерського обліку. З іншого боку, інформація, надана автоматизованою системою бухгалтерського обліку, служить джерелом для аналізу, оскільки дозволяє провести його швидко і ефективно.

При використанні комп'ютерної форми бухгалтерського обліку, зміст форми розширюється і збагачується, починаючи враховувати не лише методологічні, але й технологічні та інформаційні аспекти організації бухгалтерського обліку та обробки облікової інформації. Впровадження автоматизації обліку власного капіталу призводить до таких результатів:

1. Відбувається систематизація інформаційних потоків (завдяки автоматизованому обліку з'являється можливість отримати будь-яку вибірку даних натисканням кількох клавіш).
2. Зменшується ризик виникнення помилок, що може запобігти штрафам і санкціям з боку податкових органів.
3. Автоматизація обліку власного капіталу сприяє підвищенню його оперативності.

Для інтеграції обробки даних первинного обліку та адаптації програмного забезпечення до власних потреб переважна більшість вітчизняних підприємств використовує комп'ютерні програми.

У контексті акціонерних товариств та товариств з обмеженою відповідальністю особливості комп'ютерної форми обліку полягають в правильній організації аналітичного обліку компонентів власного капіталу, зокрема статутного (акціонерного) капіталу. Це включає в себе розподіл за видами акцій (простими, привілейованими; іменними, на пред'явника), врахування акціонерів, засновників та внесків у національній та іноземній валютах.

При комп'ютерному веденні обліку з метою полегшення та прискорення процесів стосовно статутного, додаткового та вилученого капіталу рекомендується розробити шаблон для автоматичного розрахунку сум, пов'язаних із типовими операціями щодо формування та змін статутного капіталу. Окрім цього, для резервного капіталу може бути створено шаблон, який передбачає відображення в обліку визначеного в установчих документах відсотка щорічних відрахувань від нерозподіленого прибутку підприємства.

Вдосконалення обліку власного капіталу також викликане неточностями у типових кореспонденціях рахунків, які пропонуються методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку для операцій з формування статутного капіталу в акціонерних товариствах, зокрема щодо його створення та виплати дивідендів. Враховуючи ці зауваження, вважаємо, що необхідно вдосконалити специфіку відображення обліку власного капіталу, зокрема у частині формування статутного капіталу та виплати дивідендів на рахунках бухгалтерського обліку.

Важливо відзначити, що при використанні комп'ютерної техніки порядок побудови системи рахунків відрізняється. За наявності комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку немає потреби в обмеженні кількості показників, які отримуються в системі бухгалтерського обліку. Комп'ютерні технології також суттєво змінюють зміст та методику вирішення аналітичних завдань у підприємстві. Швидкість виконання розрахункових та логічних операцій дозволяє обробляти значні обсяги аналітичної інформації та використовувати її у управлінні джерелами формування капіталу підприємства.

На сьогоднішній день методичне забезпечення автоматизації обліку статутного капіталу вдосконалено шляхом обґрунтування застосування параметричної моделі статутного капіталу за чотирма рівнями підтвердження: легітимність; ідентифікація учасників; ідентифікація предмету внеску; підтвердження визнаної частки (зобов'язання) учасника. Крім того, розроблено матрицю обліку статутного капіталу, що дозволяє зменшити витрати на облік, та доповнено методику комп'ютерного аудиту "деревом цілей" для тестування фактографічної інформації за допомогою форм вихідних машинних документів, що дозволяє аудитору приймати адекватні рішення на основі результатів перевірки.

Щодо управління капіталом на підприємстві, необхідно розробити систему показників стану і використання капіталу на основі власного досвіду та з урахуванням теоретичних концепцій, які описані в економічній літературі. Ці показники включають, наприклад:

- співвідношення власного, позиченого та залученого капіталу;
- норматив власного оборотного капіталу;
- фінансовий леверидж та інші.

Отже, були визначені основні компоненти системи управління власним капіталом та прокладено шляхи її вдосконалення на сучасному етапі розвитку економічних відносин.

Однією з проблем власного капіталу на ТОВ «ТБ Ю-БЕЙС» є відсутність механізму розподілу прибутку. Керівництво підприємств прагне весь прибуток залишати нерозподіленою для зміцнення засад самофінансування підприємства. Таким чином, збільшується сума власного капіталу, але ефективність його використання знижується. Отже, на підприємствах не розвивається виробництво, не відбувається оновлення основних фондів, за допомогою яких виконуються виробнича програма, роботи та виявляються послуги.

Також, є непродумана політика формування власного капіталу що призводить до зміни його структури, і, як наслідок, до необхідності залучення у більшому обсязі позикових ресурсів.

Відмова від складання бізнес-планів та прогнозування використання власного капіталу, призводить до «розбалансування» елементів власного капіталу та, як наслідок, до зниження ефективності його використання.

Проведений аналіз ефективності використання власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю дозволив би розробити заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання власного капіталу підприємств

У сучасних умовах господарювання прибуток стає основним джерелом соціально-економічного розвитку. Це явище супроводжується різким підвищенням зацікавленості останніх у зростанні грошових доходів. Тому механізм розподілу прибутку на підприємствах повинен будуватися таким способом, щоб сприяти створенню умов щодо найбільш раціональному використанню коштів на розвиток підприємства, беручи до уваги показники рівнів фондово- та енергоозброєності, оборотності оборотних засобів, продуктивність праці і т.д. Керівництву підприємств необхідно опанувати методи розподілу прибутку. Тут повинні враховуватися інтереси одразу кількох сторін:

- держави – для оптимізації системи оподаткування;
- підприємства – для стимулювання розвитку виробництва
- контрагентів – для реалізації економічних функцій.

Механізм розподілу прибутку має бути побудований таким чином, щоб всіляко сприяти підвищенню ефективності використання власного капіталу, стимулювати розвиток нових форм господарювання. Розподіл чистого прибутку дозволить розширити діяльність організацій за рахунок власних, дешевших джерел фінансування. При цьому знизяться фінансові витрати підприємств на залучення додаткових джерел фінансування.

Для цього покращення формування власного капіталу підприємства, потрібно:

1. Розробити процес формування обсягу та структури власного капіталу

який має бути підпорядкований завданням забезпечення господарської діяльності підприємства не лише на початковому етапі, а й протягом усього періоду його діяльності. Особлива увага з боку керівництва підприємства має бути спрямована на досягнення ефективності діяльності на перспективу.

При цьому слід пам'ятати, що перспективність діяльності досягається шляхом включення всіх розрахунків, пов'язаних з формуванням власного капіталу в бізнес-план підприємства з подальшим детальним аналізом виконання останнього. Таким чином, підвищення ефективності використання власного капіталу підприємства на цьому етапі необхідно:

- здійснювати планування на підприємстві шляхом складання бізнес-планів;
- складати бізнес-плани з урахуванням перспектив розвитку господарську діяльність підприємства.
- проводити детальний аналіз господарської діяльності підприємства, спрямований на підвищення ефективності використання власного капіталу.

Головною метою під час планування є максимізація доходів, що дозволяє забезпечувати фінансування більшого обсягу потреб підприємства у розвитку. При цьому важливо виходити із величини чистої прибутку. Завдання максимізації чистого прибутку підприємства тісно пов'язане з оптимізацією величини власного капіталу підприємства

У міру розвитку ринкових відносин основним методом прогнозування стає метод забезпечення відповідного прибутку на вкладений капітал. При прогнозуванні за допомогою цього методу вирішується завдання збереження досягнутого рівня рентабельності власного капіталу та його збільшення (якщо це передбачено прийнятою стратегією). Засобами збільшення рівня рентабельності на вкладений капітал може бути збільшення обсягу реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг за рахунок введення в дію додаткових площ,

надання додаткових послуг, розумної тактики в галузі ціноутворення та управління фінансовими ресурсами, скорочення витрат обігу.

На підприємствах необхідно забезпечити відповідність обсягу власного капіталу обсягу формованих активів підприємства, оскільки загальна потреба в капіталі ґрунтується на потребі в оборотних і необоротних активах.

Проводити детальний аналіз діяльності підприємства, що забезпечить формування оптимальної структури як сукупного, і власного капіталу з позиції ефективного їхнього функціонування. При формуванні структури капіталу визначають частку власного та позикового капіталу. Оцінка цієї структури дуже важлива. Мінімальним буде ризик у тих підприємств, хто буде свою діяльність переважно на власному капіталі, але прибутковість діяльності таких підприємств невисока, оскільки ефективність використання позикового капіталу здебільшого виявляється вищою.

Підвищити ефективність використання власного капіталу, а саме, збільшити коефіцієнт оборотності власного капіталу допоможуть наступні заходи:

- скорочення тривалості виробничого циклу за рахунок інтенсифікації виробництва (використання новітніх технологій, механізації та автоматизації виробничих процесів, підвищення рівня продуктивності праці, більш повне використання виробничих потужностей підприємства, трудових та матеріальних ресурсів та ін);
- поліпшення організації матеріально-технічного постачання з метою безперебійного забезпечення виробництва необхідними матеріальними ресурсами та скорочення часу знаходження капіталу у запасах;
- прискорення процесу виконання робіт та надання послуг, а також оформлення розрахункових документів;
- скорочення часу знаходження коштів у дебіторській заборгованості;

Таким чином, для підвищення ефективності використання власного капіталу на підприємствах необхідно:

1. Розробити механізм розподілу прибутку для підприємства.
2. Створювати резервний капітал, резерви та фонди, призначені для покриття непередбачених збитків
3. Забезпечити оптимальну структуру та величину власного капіталу позиції ефективного функціонування.
4. Забезпечити високоефективне використання власного капіталу процесі його господарської діяльності шляхом прискорення процесу виконання робіт, надання послуг та оформлення розрахункових документів.
5. Здійснювати планування та прогнозування власного капіталу з урахуванням результатів проведеного економічного аналізу.

Вдосконалення обліку власного капіталу є ключовим завданням для будь-якого підприємства, оскільки власний капітал визначає фінансову стійкість та можливість подальшого розвитку. Для досягнення цієї мети рекомендується вжити кілька кроків.

По-перше, створення детальних аналітичних рахунків для власного капіталу. Це означає розподіл власного капіталу на окремі компоненти, такі як зареєстрований капітал, додатковий капітал, резервний капітал та нерозподілений прибуток. Ця деталізація допомагає краще розуміти внесок кожної складової до загального власного капіталу.

По-друге, підвищення рівня деталізації обліку. Розділити резерви та нерозподілений прибуток на різні категорії, враховуючи різні фінансові періоди. Це дозволить отримати більше інформації про рух коштів та рішення, які призводять до змін власного капіталу (табл.3.2).

По-третє, акцент на аналізі змін власного капіталу. Підсумовуючи та аналізуючи зміни власного капіталу за різними фінансовими періодами, компанія може визначити фактори, що впливають на ці зміни. Це важливо для розуміння ризиків та можливостей.

Таблиця 3.2

Аналітичні рахунки для розширення деталізації обліку власного капіталу

Аналітичні рахунки для власного капіталу			Опис
Резерви за видами	43.1	43.1001 43.1002 43.1003	Розділення резервного капіталу на різні категорії, такі як резерв для покриття ризиків, резерв для розвитку, резерв для оплати податків та інші
Нерозподілений прибуток за фінансовими періодами	44.9	44.9001 44.9002	Розділення нерозподіленого прибутку за різними фінансовими періодами (наприклад, рік за роком).
Резерви для конкретних проектів	43.2	43.2001 43.2002	Розділення резервів на категорії, пов'язані з кожним окремим проектом чи ініціативою.
Резерви для дивідендів	43.3	43.3000	Створення окремого рахунку для резервів, які призначені для виплати дивідендів акціонерам.
Резерви для розвитку нових продуктів або ринків	43.9	43.9000	Створення окремого рахунку для резервів, пов'язаних з розширенням на нові ринки або розробкою нових продуктів.

Джерело: розроблено автором.

По-третє, акцент на аналізі змін власного капіталу. Підсумовуючи та аналізуючи зміни власного капіталу за різними фінансовими періодами, компанія може визначити фактори, що впливають на ці зміни. Це важливо для розуміння ризиків та можливостей.

По-четверте, врахування опцій та інших фінансових інструментів. Якщо ваша компанія використовує опції на акції чи інші фінансові інструменти, важливо правильно враховувати їх вплив на власний капітал.

По-п'яте, використовувати аналітичні інструменти та програмне забезпечення для автоматизації та аналізу даних. Це допомагає спростити процес обліку та надає більше можливостей для глибокого аналізу власного капіталу.

По-шосте, надати навчання персоналу з питань аналізу та обліку власного капіталу. Навички аналізу фінансових даних допоможуть персоналу зрозуміти важливість правильного обліку власного капіталу та його впливу на фінансову стійкість підприємства.

Усі ці заходи спрямовані на створення більш докладного та аналітичного підходу до обліку власного капіталу, що сприяє покращенню фінансового управління та прийняттю інформованих рішень.

ВИСНОВКИ

Власний капітал визначає економічну сутність внутрішніх ресурсів та інвестицій власників на підприємстві, відіграючи ключову роль у забезпеченні фінансової стійкості та розвитку. Оптимізація структури капіталу спрямована на досягнення фінансової стійкості та підвищення ринкової вартості підприємства, що стає важливим у змінному економічному середовищі.

Система власного капіталу на підприємстві складається з різноманітних елементів, таких як статутний капітал, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток, фонди спеціального призначення та інші резерви. Ці складові визначаються як установчими документами, так і статутом підприємства. Зокрема, статутний капітал підлягає обов'язковій реєстрації та може бути змінений лише з урахуванням відповідних змін до установчих документів.

Облік власного капіталу регулюється національними та міжнародними стандартами обліку та звітності, проте може відрізнятися залежно від типу підприємства та його організаційно-правової форми. В Україні, наприклад, законодавство, таке як Цивільний кодекс, Закон про господарські товариства та інші, визначає порядок формування та обліку статутного капіталу для товариств з обмеженою відповідальністю. Важливо періодично перевіряти актуальність законів, оскільки вони можуть змінюватися внаслідок законодавчих реформ.

ТОВ "ТБ Ю-Бейс" є юридичною особою, керується в своїй діяльності чинним законодавством України та Статутом, має відокремлене майно, самостійний баланс, свій фірмовий бланк, печатку з найменуванням, штамп, поточний, валютний та інші рахунки в установах банків. Незважаючи на виклики, такі як пандемія коронавірусу та війна, підприємство виявляє стабільність у чистому прибутку та зуміло зберегти активність.

ТОВ "ТБ Ю-Бейс" дотримується вимог законодавства та має встановлену облікову політику. Запровадження нових програмних продуктів та електронного

документообігу може автоматизувати та оптимізувати бухгалтерський облік, покращуючи ефективність та конкурентоспроможність підприємства.

Завершальний етап бухгалтерського обліку відзначається систематизацією та відповідністю законодавству. Звітні документи, такі як Звіт про власний капітал і податкова звітність, надають ключову інформацію для управління ресурсами підприємства та відображають стан фінансів та податкові зобов'язання.

Зміст та структура плану рахунків мають важливе значення для системи обліку власного капіталу. Врахування різних аспектів, таких як статутний капітал, пайовий капітал, додатковий капітал та інші, на різних рахунках, дозволяє точно відображати фінансовий стан підприємства. Зокрема, система рахунків повинна враховувати не тільки фактичний капітал, але й обов'язки підприємства, що може виникнути в результаті взаємодії з іншими суб'єктами. Такий комплексний підхід до обліку сприяє збалансованій та прозорій фінансовій звітності.

Моніторинг управління власним капіталом через сучасні інформаційні технології є ключовим елементом стратегічного управління. Використання програмних продуктів для систематичного збору та аналізу даних дозволяє вчасно реагувати на зміни в економічному середовищі та приймати інформовані управлінські рішення. Моніторинг також надає можливість навчання з попередніх досвідів та адаптації стратегій управління власним капіталом для досягнення максимальної результативності.

Оптимізація структури капіталу та вдосконалення обліку власного капіталу сприяють ефективному функціонуванню підприємства в умовах конкурентного ринкового середовища. Сучасні методи ведення обліку та управління капіталом дозволяють збалансувати фінансові ризики та оптимізувати використання ресурсів. Впровадження інформаційних технологій та вдосконалення аналітичних процесів сприяють збільшенню конкурентоспроможності та стійкості підприємства в умовах сучасного ринкового середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безкоровайна Л.В. Особливості обліку власного капіталу на підприємствах , Л.В. Безкоровайна , Журнал МНУ ім. В.О.Сухомлинського. – 2015. – Вип. 4 URL: <http://www.globalnational.in.ua/archive/4-2015/200.pdf>.
2. Біла О.Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств України. – 2007. – № 4. – С.112-119
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / за ред. Ф.Ф. Бутинця
4. Городня Т.А. Сучасна стратегія управління ка\$ піталом підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Вип. 18 (10). С. 250—253.
5. Господарський кодекс України Документ 436-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 08.10.2023, підстава - 2614-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
6. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності Документ 367-2019-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 27.07.2023, підстава - 387-2023-п URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-%D0%BF#Text>
7. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 року № 996-XIV. Документ 996-XIV, чинний, поточна редакція Редакція від 10.08.2022, підстава - 2435-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/996-14#Text>
8. Закон України Про акціонерні товариства {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2792-IX від 01.12.2022} URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
9. Закон України Про господарські товариства Документ 1576-XII, чинний, поточна редакція — Редакція від 31.03.2023, підстава - 2849-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>

10. Закон України Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю, Документ 2275-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2023, підстава - 2465-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
11. Звіт про власний капітал 2023 URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7209-zvt-pro-vlasniy-kapital>
12. Карл Маркс Праця Капітал. Том 1. Книга 1. Процес продукції капіталу. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Marx_Karl/Kapital_Tom_1_Knyha_1_Protses_produktcii_kapitalu/
13. Кравченко В., Додатковий капітал. LivingFo. URL: <https://livingfo.com/dodatkovyj-kapital/>
14. Кучеренко Т.Є., О.Г.Шайко, Облік і фінанси АПК: освітній портал .
Методологія складання звіту про власний капітал
URL: <https://magazine.faaf.org.ua/metodologiya-skladannya-zvitu-pro-vlasniy-kapital-ta-ii-udoskonalennya.html>
15. Любар О. О.. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського Обліку Власного Капіталу URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7835>
16. Мелень О.В. Особливості організації обліку власного капіталу підприємств. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2018/18_2018_ukr/63.pdf
17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 (МСБО 8). Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки Документ 929_020 URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MU17031?an=533&ed=2021_08_27
18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 Подання фінансової звітності (МСБО 1). Чинний від 01.01.2014 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU12020>
19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи" Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 2

- листопада 1999 р. за N 750/4043 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>
21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 2 листопада 1999 р. за N 751/4044 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>
22. Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи" Документ z1456-05, чинний, поточна редакція — Редакція від 27.05.2022, підстава - z0496-22 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text>
23. Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" Документ z0288-00, поточна редакція — Редакція від 29.07.2022, підстава - z0779-22 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
24. Пилипенко К. А. Впровадження практичного досвіду вітчизняного та зарубіжного обліку власного капіталу в систему управління фінансовоекономічної та продовольчої безпеки аграрних підприємств URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/53.pdf
25. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року. Документ 2755-VI, чинний, поточна редакція — Редакція від 03.09.2023, підстава - 3303-IX, 3325-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
26. Податок на прибуток: звітні періоди та застосування різниць URL: <https://services.uteka.ua/ua/publication/data-16-podatok-na-prybutok-dani-101-nalog-na-pribyl-otchetnye-periody-i-primenenie-raznic>
27. Пояснювальна записка до проекту Закону України від 13.05.2016 № 4666 (Одержаний ВР України) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю URL: <https://ips.ligazakon.net/document/GH3LM00A>

28. Приходько І.П., Функції Та Цілі Зміни Розміру Статутного Капіталу підприємства_URL:_<https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/5064/1/%D0%9F%D0%A0.pdf>
29. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку від 29 грудня 2000 р Документ v0356201-00 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00>
30. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність" Документ z0161-00 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
31. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування Документ z0892-99 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>
32. Про затвердження Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій і Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку від 26 грудня 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1363-06#Text>
33. Про затвердження типових форм з обліку та списання запасів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання Документ z1692-22, затверджено Міністерством фінансів України 24 травня 1995 року чинний, поточна редакція — Редакція від 04.04.2023, підстава - z0431-23 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1692-22#Text>
34. Семенова С.М. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу підприємствами різних організаційно-правових форм. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки : зб. наук. праць. № 2 (9), грудень 2017. Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2017. С. 188-195
35. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2006. 526 с.

- 36.Стаття 144. Статутний капітал товариства з обмеженою відповідальністю.IFactor.URL:_<https://i.factor.ua/ukr/law-54/section-296/article-5366/>
- 37.Статутний капітал підприємства. Головбукх. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7256-statutniy-kapital-pdprimstva>
- 38.Тамара Т. Modern Economics, 129-133, 2018. 2, 2018. Відображення в обліку формування та використання резервного капіталу. ТІ Тесленко. Економіка та суспільство с 954-960 URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=zpslNTQAAAAJ&citation_for_view=zpslNTQAAAAJ;zYLM7Y9cAGgC
- 39.Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
- 40.Фінансова звітність підприємств: Навчально-методичний посібник / С. В. Приймак, М. Т. Костишина, Д. В. Долбнєва. – Львів: Ліга-Прес, 2016. – 268. URL: <http://surl.li/cainx>
- 41.Фінзвітність малого підприємства: заповнюємо без помилок URL: <https://report.ligazakon.net/zvitnist-mal-pidpriemstva/>
- 42.Яровенко т.С. удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу в сучасних умовах /т.С. яровенко, к.П. Свистільник // вісник дніпропетровського університету – вип. 7(2). – 2013. – С. 189–194.

ДОДАТКИ

Додаток А

Динаміка доходів, витрат та фінансових результатів діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" , тис.грн

Показники	Роки					Відхилення, %			
	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.
Чистий дохід від реалізації продукції	3160,0	6705,5	5206,4	1603,9	1202,1	112,19	-22,3	-69,1	-25,05
Інші операційні доходи	3,0	65,0	49,1	128,1	39,6	2066,6	-24,4	160,8	-69,08
Інші доходи	-	-	2,4	44,1	3,0	0	0	1737,5	-93,19
Разом доходи	3163,2	6770,5	5257,9	1776,1	1244,7	114,0	-22,3	-66,2	-29,9
Собівартість реалізованої продукції	3089,1	5611,9	4495,8	1603,2	1364,5	81,6	-19,8	-64,3	-14,8
Інші операційні витрати	152	71,0	44,8	695,1	57,9	-53,2	-36,9	1451,5	-91,6
Інші витрати	158,2	167,9	35,8	44,2	1,7	6,1	-78,6	23,4	-96,1
Разом витрати	3399,3	5850,8	4576,4	2342,5	1424,1	72,11	-21,7	48,8	39,20
Фінансовий результат до оподаткування	-236,1	919,7	681,5	-566,4	-179,4	489,5	-25,8	-183,1	68,32
Чистий прибуток	-236,1	919,7	681,5	-566,4	-179,4	489,5	-25,8	-183,1	68,3

Визначення вартості джерел капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

Види джерел капіталу	Метод визначення вартості джерела капіталу	Нормативна база
1. Статутний капітал	Виплачені за період дивіденди	Рішення зборів акціонерів
2. Додатковий капітал	Величина відрахувань	Статут
3. Резервний капітал	Величина відрахувань	Статут, рішення зборів акціонерів
4. Фонди нагромадження	Величина відрахувань	Рішення зборів акціонерів
5. Цільове фінансування	Нараховані %	За умовами договорів
6. Нерозподілений прибуток	Податок на прибуток і ін.	Рішення зборів акціонерів
7. Кредити	Нараховані %	За умовами договорів
8. Позики	Нараховані %	За умовами договорів
9. Кредиторська заборгованість, у т.ч.		
- постачальники і підрядчики, векселі до сплати; перед дочірніми організаціями;	Величина заборгованості	За умовами договорів
- по оплаті праці;	Величина заборгованості	Договірні відносини зі співробітниками
- бюджет і позабюджетні фонди;	Величина заборгованості	Законодавство України
- інші пасиви.	Зроблені чи витрати майбутні доходи	Облікова політика

Про затвердження облікової політики ТОВ "ТБ Ю-Бейс"

У зв'язку з постійним розвитком та зростанням обсягів діяльності ТОВ "ТБ Ю-Бейс" підприємство приймає рішення про затвердження облікової політики, спрямованої на належний облік та звітування щодо власного капіталу. Це рішення відповідає чинному законодавству та міжнародним стандартам фінансової звітності, а також спрямоване на забезпечення правильності та надійності фінансової звітності підприємства.

Основні положення:

З метою удосконалення обліку та звітування щодо власного ТОВ "ТБ Ю-Бейс" та відповідно до вимог чинного законодавства та міжнародних стандартів фінансової звітності, приймається рішення щодо затвердження облікової політики, спрямованої на правильний облік та звітування про власний капітал підприємства.

Облікова політика стосовно власного капіталу ТОВ "ТБ Ю-Бейс" включає в себе наступні ключові аспекти:

Класифікація та структура власного капіталу: політика визначає методику класифікації та структуру різних видів власного капіталу, включаючи резервний та статутний капітал.

1. Підприємство зберігає комплексний облік складових власного капіталу, включаючи:

- Зареєстрований капітал
- Капітал у дооцінках
- Додатковий капітал
- Резервний капітал
- Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
- Неоплачений капітал

- Вилучений капітал

Принципи обліку та звітування стосовно резервного та статутного капіталу: встановлюються принципи та методи обліку та звітування стосовно резервного та статутного капіталу для забезпечення точності та відповідності звітності вимогам.

Визначення та регулювання нерозподіленого прибутку: облікова політика надає вказівки щодо визначення, обліку та регулювання нерозподіленого прибутку з метою забезпечення відповідності фінансової звітності чинному законодавству та міжнародним стандартам.

2. Принципи обліку:

2.1 Встановлюються принципи обліку резервного та статутного капіталу, які відповідають міжнародним стандартам фінансової звітності та внутрішнім стратегіям підприємства. Ці принципи визначають методи оцінки та обліку резервів, забезпечуючи точність та об'єктивність звітності.

2.2 Звітування:

Встановлюються процедури звітування щодо резервного та статутного капіталу з метою відображення точної фінансової стійкості підприємства. Це включає визначення формату фінансової звітності, в якій частині звітності буде відображатися резервний та статутний капітал.

2.3. Нерозподілений прибуток:

Облікова політика надає вказівки щодо визначення, обліку та регулювання нерозподіленого прибутку. Визначаються процедури обліку прибутку, який залишається не розподіленим між акціонерами чи іншими учасниками підприємства. Це включає формування резервів та відображення цієї інформації у фінансовій звітності з метою відповідності чинному законодавству та міжнародним стандартам.

2.4. Внутрішній контроль:

Забезпечується внутрішній контроль над процедурами обліку та звітування стосовно резервного та статутного капіталу. Це включає регулярні аудити для перевірки точності обліку та забезпечення відповідності облікових записів вимогам стандартів обліку та законодавства.

2.5. Відповідність стандартам:

Політика обліку та звітування щодо резервного та статутного капіталу підпорядковується як національним, так і міжнародним обліковим стандартам. Забезпечується відповідність усіх процедур та методів обліку з вимогами, що стосуються фінансової звітності.

3. Оцінка та аудит власного капіталу:

Проводиться періодична оцінка стану власного капіталу та його елементів з метою забезпечення відповідності вимогам стандартів обліку. Крім того, здійснюється внутрішній аудит для перевірки точності обліку власного капіталу. Це включає перевірку відповідності зовнішнім та внутрішнім стандартам, а також виявлення можливих ризиків та недоліків у системі обліку.

4. Зміни в політиці власного капіталу:

У випадку внесення змін до політики власного капіталу, підприємство ретельно документує та оголошує ці зміни, відповідно до вимог облікових стандартів та діючого законодавства. Це включає процедури затвердження та впровадження змін, а також їх вплив на фінансовий стан підприємства.

5. Забезпечення відповідності:

Підприємство зобов'язується дотримуватися всіх вимог, які стосуються обліку власного капіталу, встановлених МСФЗ та національними стандартами, а також проводити регулярні оновлення політики відповідно до змін у вимогах та

стратегії підприємства. Це також включає наведення принципів прозорості, відкритості та відповідальності у процесі обліку власного капіталу.

Стандарт, що використовується для обліку

1.1. Для відображення в фінансовій звітності та розкриття інформації щодо статутного капіталу застосовується Концептуальна основа фінансової звітності

Принципи облікової політики

1.2. Статутний капітал є частиною власного капіталу Товариства і відображається в його балансовій звітності.

1.3. Зміна розміру статутного капіталу в обліку Товариства відбувається на основі Рішення учасників Товариства.

1.4. Відображення в обліку оголошеної суми збільшення статутного капіталу відбувається в національній валюті.

1.5. Визначення оголошеної суми збільшення в національній валюті відбувається шляхом множення суми збільшення в іноземній валюті на курс НБУ на дату Рішення учасників Товариства.

1.6. Нерозподілений прибуток (збиток) - це частина чистого прибутку (збитку), яка не була розподілена між власниками Товариства через дивіденди. Як наслідок, він залишається в розпорядженні компанії.

Неоплачений капітал

1.7. Облік неоплаченого капіталу, що номінований у іноземній валюті ведеться згідно з МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів».

1.8. Результати переоцінки неоплаченого статутного капіталу в разі зміни валютних курсів відображаються в Іншому додатковому капіталі.

Реєстрація та відображення в обліку

1.9. Реєстрація суми збільшення статутного капіталу відбувається після повної її внесення на рахунок Товариства.